

motor- førereren

Nr. 1 - 2012 • kr 39,-

Bilnytt:
Mangfold av
nye modeller

Tema:
Europeisk studie
av rus og trafikk

Organisasjon:
Aktiv MA-avdeling
inviterer til landsmøte

Tema:
Er grønn vekst
mulig?

1
2012

innhold

motor føreren

UTGIVER MA – rusfri trafikk og livsstil

REDAKTØR Hans-Erik Hansen

MEDARBEIDERE I DENNE UTGAVEN

Knut Arild Lotterud, Signe O. Haug, Ole E. Veimodet,
Catharina Frostad, Per Forsberg, Brita H. Eriksen

ADRESSER OG TELEFONER

Dronningens gate 6, 0152 Oslo

Telefaks: 22 47 42 01

E-post: motorfoereren@ma-norge.no

Telefon, red. dir.: 22 47 42 04

Mobil/-svarer, red.: 92 43 01 16

ANNONSER

John Larssen

Telefon: 22 09 69 19/ 93 49 93 04

Telefaks: 22 09 69 39

E post: john@media-team

DESIGN OG GRAFISK PROD. Allegro Tønsberg v/ Jan B. Loa

TRYKK Senter Grafisk AS, Larvik

ISSN 0027-2213

MA's FORBUNDSKONTOR Direktør: Terje Tørring

POSTADRESSE Postboks 752 Sentrum, 0106 Oslo

BESØKSADRESSE Dronningens gate 6, Oslo

KONTORTID, MANDAG-FREDAG

15.9.–14.5.: 08.00–15.45

15.5.–14.9.: 08.00–15.00

Telefon: 22 47 42 00

Telefaks: 22 47 42 01

E-post: ma@ma-norge.no

Internettportal: www.ma-norge.no

DAGLIG LEDER Catharina Frostad

POSTADRESSE Postboks 752 Sentrum, 0106 Oslo

BESØKSADRESSE Dronningens gate 6, Oslo

Telefon: 22 47 42 00

Telefax: 22 47 42 01

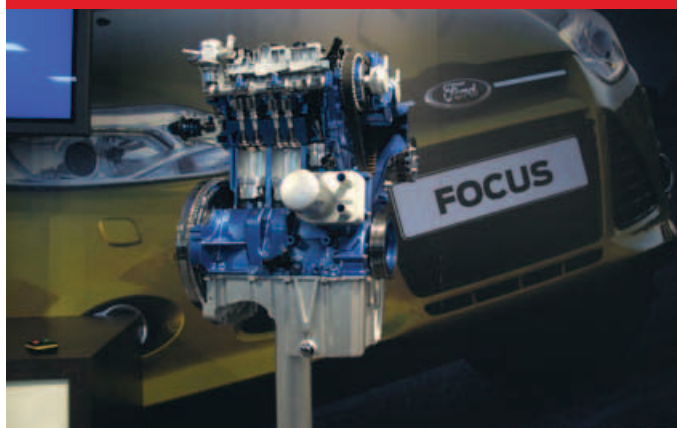
E-POST ma-ungdom@ma-norge.no

HJEMMESIDE www.ma-ungdom.no

FORSIDEBILDE MA's avdeling i Stjørdal har egne alkoholbiler; en Fiat Doplo med alkohol for bruk i kampanjer og demonstrasjoner.

MA-hjørne / Leder	5
Organisasjon: MA-landsmøtet 2012	6 - 7
Organisasjon: Gjensidige er MAs nye forsikringspartner	8 - 9
Tema: Faste grenser for medikamenter	10 - 13
Trafikk: Nasjonal Transportplan	14 - 19
Rusfri trafikk MA i ETSC / Norsk-brasiliansk ruskonferanse	20
Rusfri trafikk Alkolås i busser	21
Bilnytt Bilutstillingen i Genève	22 - 26
Bilnytt: Motorsport: 100-årsjubileum for norsk bilspport	28 - 29
Organisasjon: Bruk MA-fordelene!	30
Organisasjon: Verving til MA	31
Organisasjon: MA-Camping	32 - 33
Trafikk: Automessen 2012	34
Trafikk: Sjekk dekkene	35
Organisasjon: KastMasken	36 - 37
Organisasjon: Death Trip og MA-Ungdom	38 - 39
Kryssord/Organisasjon	40 - 41

I neste nummer:

- Gjerrig på drivstoffet
- Alkometer og alkolås
- Sommersesong på vei og sjø

Nulltoleranse alkohol langs veiene

 Steinkjer kommune www.steinkjer.kommune.no	 Neset kommune www.neset.kommune.no	 Grimstad kommune www.grimstad.kommune.no	 Austrheim www.austrheim.kommune.no	 Våler kommune www.vaaler-he.kommune.no	 Ringebu kommune www.ringebu.kommune.no
 Herøy kommune www.heroy.kommune.no	 Nannestad kommune www.nannestad.kommune.no	 vaksdal kommune www.vaksdal.kommune.no	 Steigen kommune www.steigen.kommune.no	 Gjøvik kommune www.gjovik.kommune.no	 Førde kommune www.forde.kommune.no
 Brønnøy kommune www.bronnoy.kommune.no	 Orkdal kommune www.orkdal.kommune.no	 Tinn kommune www.tinn.kommune.no	 Værøy kommune www.varoy.kommune.no	 Sirdal kommune www.sirdal.kommune.no	 Råde kommune www.rade.kommune.no
 Nesodden kommune www.nesodden.kommune.no	 Kristiansund kommune www.kristiansund.kommune.no	 Løten kommune www.loten.kommune.no	 Elverum kommune www.elverum.kommune.no	 Selbu kommune www.selbu.kommune.no	 Eidsvoll kommune www.eidsvoll.kommune.no
 Sandefjord kommune www.sandefjord.kommune.no		 Øvre Eiker kommune www.ovre-eiker.kommune.no		 Nore og Uvdal kommune sentraladministrasjonen www.nore-og-uvdal.kommune.no	
 Midtre Gauldal kommune www.midtre-gauldal.kommune.no		 Nordre Land kommune www.nordre-land.kommune.no		 Volda kommune Kommunalteknisk avdeling www.volda.kommune.no	
 Kristiansand kommune www.kristiansand.kommune.no		 Østre Toten kommune www.ostre-toten.kommune.no		 Fedje kommune Oppvekst- og omsorgsetaten www.fedje.kommune.no	

MA takker sine gode kontakter for all støtte

Støtten vi får går blant annet til MAs arbeid for trafikksikkerhet blant ungdom. Av disse er prosjektet DeathTrip en landsomfattende konkurranse hvor elever fra videregående skoler engasjeres til å lage holdningskampanjer mot ruskjøring.

MA- hjørnet

Milepæl til ettertanke

For MA ble 1. februar 2012 en viktig milepæl. Da ble et viktig steg tatt for norsk trafikklovgivning med den nye loven for ruspåvirket kjøring, der medikamenter og narkotika likestilles med alkohol. Dette omtaler vi i større bredde i dette Motorføreren.

Den nye lovgivningen er et viktig tiltak i bekjempelsen av narkotika og medikamenter som et økende rusproblem i trafikken, enten det gjelder ett eller flere stoffer, eller i kombinasjon med alkohol. Norge var først i verden med en 0,5-grense for alkoholpromille, og senere var vi tidlig ute med 0,2. Nå får vi nye tiltak for å bekjempe trafikkdød og alvorlige skader som følge av ruspåvirket kjøring. Regelen gjelder uavhengig av om sjåføren er påvirket av alkohol, narkotika eller rusgivende legemidler.

Loven er en påminning til alle oss som av en eller annen grunn bruker medikamenter. Disse medikamentene er ofte en forutsetning for helse og et godt liv, men samtidig kan de påvirke oss som førere av motoriserte kjøretøyer. De kan rett og slett virke sløvende og gi en ruslignende effekt. Da er det viktig at vi også klart følger de råd vi får. Dette er uavhengig av at vi ellers i det daglige er avholdende fra all bruk av alkohol og selvfølgelig narkotika.

De nye grensene gjelder ikke for pasienter som får legemidler på resept av legen sin. Men de må følge legens anbefalinger og forsiktighetsregler, «Rød trekant» og pakningsvedlegg med hensyn til kjøring. Man skal heller ikke ta andre medisiner enn dem legen har anbefalt og ikke blande andre rusgivende stoffer sammen med medisinerne.

De nye reglene har ikke kommet for å begrense bilkjøringen til de mange som bruker nødvendig og lovlig medisin, men er en anledning til å tenke over om man uten å vite det utgjør en fare for seg selv og andre i trafikken.

Er du i tvil så snakk med din lege.

Terje Tørring
Direktør

leder

Betraktninger

Det kan være en stor fornøyelse å kjøre bil. Eller ytterst dagligdags. Noen ganger en plage:

68 km/t her! Fartsgrensen er jo 70! Hva er det han der foran driver med! Og for øvrig burde det vært 80 her! Minst! Men se deg for da! Så du ham! Er han blind for vikeplikten sin? Tulling. Kjø nå!? Ja, men i alle...

Men man bør ikke la følelsene råde bak rattet. Ikke la seg irritere eller la sinnet ta over... Noen situasjoner kan selvsagt være trafikkfarlig, men det meste er i utgangspunktet relativt uskyldige situasjoner som gjøres langt verre med unødvendig, ukonsentrert hastverk.

Som skribent burde jeg klare å holde betrakterens kjølige distanse til det som skjer. Også i trafikken. Jeg formaner meg selv dette både titt og ofte. Og anbefaler andre å gjøre det samme. Men det er fort gjort å la seg rive med.

Min nye strategi er å gi meg selv noen ekstra minutter på hver kjøretur. Altså ta meg "fem minutter" for å nyte turen med reflekterte og tilbaketente betraktninger. Ambisjonen er å være litt mindre heseblesende i tidsklemma, inspirert av finnmarkingen som ikke forsto hastverket: Hvis dokker hadde så dårlig tid, hvorfor startet dokker ikke i går?

Antakelig behøver jeg sjelden å bruke av mine selvpålagte friminutter. Men jeg starter i alle fall turen med en god følelse og innstilling om at jeg godt kan "forlise" litt tid på veien: Være undrende avslappet når jeg taper en plass i flettekøen, vinke muntert og uten hovmod til en som ikke benyttet seg av vikeplikten sin, stå avslappet ved et fotgjengerfelt når folk snegler seg over og akseptere at det antakelig ligger en bevisst tanke bak den altfor lave fartsgrensen akkurat her. Og samtidig se på dette som muntre opptrinn og tenke: Er det ikke underlig fascinerende hvor forskjellige vi er og hvor forskjellig vi oppfører oss i dette store samfunnet som kalles Trafikken.

Hans-Erik Hansen
Redaktør

Vel møtt til Landsmøtet 2012

Av H-E Hansen

MAs landsmøte begynner å nærme seg. 15. – 16. juni samles tillitsvalgte og andre MA-ildsjeler til viktige og hyggelige møter i Stjørdal. Så skal du til landsmøtet; så sett allerede nå av tiden.

Landsmøtet er organisasjonens store formelle og sosiale sammenkomst. Her møtes tillitsvalgte, andre delegater og ledsagere fra MAs over 60 avdelinger fra hele landet.

Landsmøtet er en viktig samlingsplass for organisasjonen, der også det sosiale alltid har spilt en viktig rolle i MAs 84-årige historie. Og landsmøtet er selvsagt også åpent for alle MA-medlemmer som måtte ønske å være med.

Midt i Norge

Stjørdal ligger sentralt plassert i Norge for dem som skal komme til landsmøtet. Dersom du skal kjøre bil dit, er det gode veier fra alle himmelretninger. Værnes lufthavn ligger kort vei unna for dem som vil fly. Og for eventuelle togreisende er det like kort vei til stasjonen.

Man tar nok ikke for hardt i ved å si at avdelingen som inviterer til landsmøtet er en av de aller mest aktive i MA med blant annet egen alkoholåsbil, radioprogram og prosjekter rettet mot skolebarn. Stjørdal og avdelingen her har mye å by på også under landsmøtet.

Variert program

Siden møtene begynner tidlig fredag 15. juni legges det opp til ankomst og registrering på

ettermiddagen og kvelden torsdag 14.

Ut over det formelle møteprogrammet legges det som vanlig opp til varierte aktiviteter for landsmøtedeltakerne. Stjørdalsavdelingen vil vise frem både Stjørdal og omgivelsene. Fellesutflukten med forskjellige severdigheter går fredag kveld. Og etter at forhandlingene og det formelle er over, står den store landsmøtemiddagen med underholdning på programmet lørdag kveld.

Hotellet på Hell

Rica Hell Hotel er valgt som landsmøtehotell. Hotellet ligger nær Stjørdal sentrum. Dette er et stort og komfortabelt hotell med gode møtefasiliteter og hyggelige gjesterom. Den fine restauranten byr selvsagt på ypperlige måltider fra frokost til lunsj og middag.

I toppetasjen finnes det svømmebasseng med motstrøms funksjon, badstue og trimrom, for dem som vil benytte dette tilbudet. Hotellet ligger kun 6-7 minutters gange fra Trondheim Lufthavn Værnes, men for dem som ikke ønsker å gå tilbyr hotellet gratis skyss med sin minibuss. For dem som kjører bil til landsmøtet, byr hotellet selvsagt på gratis parkeringsplasser.

Påmelding og dokumenter

På neste side finner du påmeldingsskjema for landsmøtet. Dette er også å finne på MAs nettsider www.ma-norge.no. Her kan man også finne annen nødvendig informasjon om landsmøtet; innkalling, program og sakliste.

Vel møtt!

Påmelding til MAs landsmøte på Rica Hell Hotel, Stjørdal, 15.–16. juni 2012

For _____ og _____

Adresse _____

Telefon _____ Mobiltelefon _____ E-postadresse _____

Opplysning om delegatstatus: skal representere _____ avdeling på forhandlingene

Standardpakke torsdag-søndag **kr 3310,-** **kr 4070,-** _____
Hotell tre netter - frokost, kaffeservering og lunsj fredag og lørdag - frokost søndag -
– landsmøtefest lørdag kveld pr. pers. i i enkeltrom
dobbelrom

Pakke torsdag-lørdag inkl. lunsj lørdag og landsmøtefest lørdag kveld..... **kr 2840,-** **kr 3390,-** _____
Som standardpakke, men med utsjekking av hotellrommet lørdag formiddag pr. pers. i i enkeltrom
dobbelrom

Pakke torsdag-lørdag inkl. lunsj lørdag, men uten landsmøtefest **kr 2250,-** **kr 2800,-** _____
Som standardpakke, men uten landsmøtefest, og med utsjekking av hotellrommet
lørdag formiddag pr. pers. i i enkeltrom
dobbelrom

Standardpakke fredag-søndag **kr 2740,-** **kr 3140,-** _____
Hotell to netter, kaffeservering og lunsj fredag og lørdag, landsmøtefest lørdag,
frokost lørdag og søndag pr. pers. i i enkeltrom
dobbelrom

Buffémiddag torsdag kveld kr 395,-. **Betales direkte til hotellet. Antall personer** _____
Turarrangementet er ikke inkludert i pakkeløsningene. Påmelding til turen gjøres i eget felt lenger ned.

Dag-gjester:

Lunsj- og kaffeservering (fredag og lørdag) - kr 525,- pr. pers. pr. dag _____pers. fredag _____pers. lørdag _____

Landsmøtefest lørdag kveld (for ikke-boende på hotellet)..... _____pers. á **kr 590,-** _____

Landsmøtetur fredag 15. juni _____pers. á **kr 390,-** _____

Opplysninger til landsmøtekomiteen/hotellet

Ønsker rom for ikke-røykere Ønsker rom for røykere

Vennligst opplys nedenfor om spesielle behov - f.eks. rullestolbruker, matallergi m.m.

Deltakeravgift til landsmøteforhandlingene, **kr 250,-** (gjelder bare delegater) _____

SUM _____

Påmeldingsskjemaet sendes til:

MA rusfri trafikk og livsstil, MAs landsmøte 2012, Postboks 752, Sentrum, 0106 Oslo. **Påmeldingsfrist: 20. april 2012**

Spørsmål/henvendelser vedr. landsmøtet:

Signe, e-post: signe.haug@ma-norge.no

Brita, e-post: brita.eriksen@ma-norge.no

Etter hvert som påmeldingene kommer inn, vil det bli sendt ut faktura som bekreftelse.

Dette skjemaet vil også bli lagt ut på MAs hjemmesider, www.ma-norge.no

Gjensidige er MAs nye

MA har lang tradisjon for å gi sine medlemmer gode fordeler på forsikring. Nå har vi inngått en ny avtale til medlemmenes fordel. MA og Gjensidige Forsikring ASA har inngått ny partneravtale.

Av H-E Hansen
Foto: Sverre Chr. Jarild

Lang historie

- Avtalen med Gjensidige sikrer MAs medlemmer gode fordeler, sier Terje Tørring, direktør i MA.
- Etableringen av MAs eget forsikringsselskap Varde i 1934 har gitt gode forsikringstilbud til MAs medlemmer gjennom nesten 80 år. I de siste årene ble denne porteføljen lagt til Sparebank 1 Forsikring. Denne historien er nå slutt ved at SpareBank 1 Forsikring ved siste årsskiftet valgte å avslutte samarbeidet med MA.
- Dette gir oss en mulighet til å finne enda bedre løsninger, sier Tørring. Derfor har det pågått et omfattende arbeid for å finne en ny, god samarbeidspartner på forsikring for å ivareta medlemmenes interesser. Dette arbeidet endte opp med at det ble inngått en avtale med Gjensidige.
- Vi mener denne avtalen som vi forhandlet fram med Gjensidige fortsatt vil gi våre medlemmer gode forsikringstilbud. Det er vi meget glade for. Vi forventer at Gjensidiges apparat, spredt over hele landet; vil gi MAs medlemmer god service.

Fordel for alle

Hensikten med avtalen med Gjensidige er å fortsatt tilby deg gode medlemsfordeler, det være seg på både skadeforsikring, bank og sparing. Gjensidige tilbyr en rekke gode fordeler til MAs medlemmer. Dette gjelder enten du allerede er kunde hos Gjensidige eller dersom du skifter selskap og begynner et nytt og fordelaktig forhold til Gjensidige.

Etter at samarbeidet mellom MA og SpareBank 1 Forsikring ble avsluttet ved årsskiftet er det forhandlet fram og inngått avtale med Gjensidige Forsikring ASA. De medlemsfordeler MA hadde i Sparebank1 Forsikring faller bort etter 2012.

Gode tilbud

Ifølge den nye avtalen vil Gjensidige tilby et bredt spekter av gode MA-medlemsfordeler på forsikring. I henhold til dette har du krav på:

- Bilforsikring
- Gunstige betingelser:
 - 14 % rabatt fra første forsikring
 - Opp til 18 % rabatt når du samler 3 eller flere forsikringer
- Du får rabatter for skadeforebyggende tiltak som kommer i tillegg
- Personlig rådgiver
- De som blir kunder i Gjensidige vil motta en dekktrykksmåler i velkomstgave.

GJENSIDIGE

nye forsikringspartner

Kontakt og informasjon

Gjensidige vil ta kontakt med MAs medlemmer for å bistå deg i å ta i bruk fordelene dine. Dette skjer i første omgang ved en hyggelig telefonsamtale der du vil få god informasjon om tilbudet. I den forbindelse går det ut et eget brev, der det også gis muligheter til at

man kan reservere seg for telefonkontakt ved å sende inn en e-post ma@ma-norge.no innen en nærmere angitt dato.

Mer informasjon

Hvis du selv ønsker å kontakte Gjensidige Forsikring kan du ringe 03100. Du kan lese om

avtalen på www.gjensidige.no/ma-norge og på www.ma-norge.no.

«Tiden går, Gjensidige består»

Gjensidige burde være kjent for de fleste og er å finne over hele landet. Det moderne forsikringskonsernet som har Vekteren som symbol, kan føre sin historie helt tilbake til de første brannkassene som ble etablert på 1820-tallet.

Hele landet

Brannkassene ble etablert over hele landet. Hele 260 var i virksomhet frem mot 1920. Formålet var å sikre gunstige forsikringsvilkår og lave premier. Livsforsikringsvirksomhet ble drevet fra 1847.

I 1922 ble Samtrygd etablert som felles gjenforsikringsselskap for brannkassene. Vekteren og slagordet «Tiden går, Gjensidige består», ble tatt i bruk fra 1932, og var snart etablert som en solid merkevare. I 1958 fikk Samtrygd konsesjon til forsikringsvirksomhet i alle bransjer, unntatt kredittforsikring. Sam-

arbeidet mellom Gjensidige Liv og Samtrygd var et faktum fra 1974. Samtrygd byttet navn til Gjensidige Skadeforsikring. Selskapene fikk felles ledelse fra 1985.

På 1980- og 90-tallet utviklet Gjensidige seg til et finanskonsern, med full bredde av produkter i skade-, livs- og pensjonsforsikringer, så vel som bank- og finansprodukter. Virksomheten ble betydelig utvidet gjennom overtakelsen av Forenede-gruppen i 1993.

Endret struktur

I årene 1999–2005 samordnet Gjensidige Forsikring og Sparebanken NOR sin virksomhet i det nye finanskonsernet Gjensidige NOR. Hensikten var å skape en slagkraftig og effektiv finansgruppe. I 2002 ble virksomheten delt opp i to samarbeidende grupper; skadeforsikringsgruppen Gjensidige NOR Forsikring og den børsnoterte bank- og sparegruppen

Gjensidige NOR ASA. Her fant det sted en fusjon med DnB under navnet DnB NOR. Samarbeidet mellom DnB NOR og Gjensidige NOR Forsikring ble avvirket i 2005, og merkenavnet Gjensidige ble igjen tatt i bruk.

Fra 2005 til 2010 ble forsikringsvirksomhet utvidet til Danmark, Sverige og Baltikum. Gjennom det nyetablerte selskapet Gjensidige Pensjon og Sparing gikk Gjensidige inn i konkurransen om tjenestepensjon, sparing og investeringer. I 2010 ble Gjensidige Forsikring BA omdannet til et almannsjeselskap (ASA). Gjensidigestiftelsen ble samtidig omdannet til en finansstiftelse, og ble eier av alle aksjene i konsernet. I desember 2010 ble Gjensidige Forsikring ASA børsnotert. Gjensidigestiftelsen solgte nær 40 prosent av sine aksjer.

Fordeler for medlemmene

GJENSIDIGE

Hovedfordel
Gratis og personlig rådgivning med utgangspunkt i medlemmets forsikringsordninger

Partner	Rabatt på forsikringer	Krav til antall produkter
Partner	14 %	1-2 produkter
Partner Total	18 %	3 eller flere produkter
Organisasjonsavtaler med YS, NITO og Tekna	20 %	3 eller flere produkter

Det gis ikke rabatt på personforsikringene, men de teller med for å kunne oppnå rabatt på skadeforsikringene

Stoffrus likestilles med alko

Rapport fra faglig rådgivningsgruppe desember 2010

Etablering av faste grenser for påvirkning av andre stoff enn alkohol

Forslag til forbudsgrenser og straffeutmålingsgrenser for påvirkning av andre stoff enn alkohol.

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

Fra 1. februar trådte en ny lov om ruspåvirket kjøring i kraft. Fra da innføres faste grenser for misbruk av medikamenter og narkotika, som likestilles med alkoholpromille. En viktig milepæl i forsterket kamp mot rus i trafikken, mener MA. Samtidig ga dette en anledning til å peke på at også vanlige sovemedisiner og beroligende midler kan utgjøre en trafikkfare, hvis de ikke brukes etter resepten.

Av H-E Hansen

- Den nye lovgivningen er et viktig tiltak i bekjempelsen av narkotika og medikamenter som et økende rusproblem i trafikken, enten det gjelder ett eller flere stoffer, eller i

kombinasjon med alkohol, sier Terje Tørring, direktør i MA. Norge var først i verden med 0,5 grense for alkoholpromille, og senere var vi tidlig ute med 0,2. Nå får vi nye tiltak for å

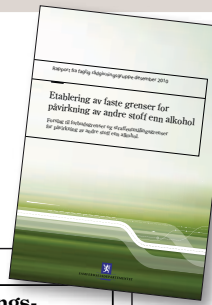
bekjempe trafikkdød og alvorlige skader som følge av ruspåvirket kjøring.

Ulovlig bruk

20 stoffer står på listen over medikamenter og narkotika, der det nå er beregnet hvilke stoffkonsentrasjoner i blodet som tilsvarer en forbudt alkoholpromille på 0,2. Folkehelseinstituttet har også gjort beregninger av stoffmengdene som tilsvarer de høyere straffegrensene på 0,5 og 1,2 promille. Dette skal gjøre straffeutmålingen enklere.

Rusmidler er av de viktigste årsakene til trafikkulykker, spesielt blant unge. Loven gir lettere mulighet for å oppdage og dømme rus av narkotika; forbudte stoffer som amfetamin, cannabis, kokain og heroin.

holpromille i trafikken

STOFFER	Forbudsgrense (mikromol/liter fullblod)	Straffeutmålingsgrense svarende til 0,5 promille (mikromol/liter fullblod)	Straffeutmålingsgrense svarende til 1,2 promille (mikromol/liter fullblod)
Benzodiazepiner og liknende			
Alprazolam	0,010	0,020	0,050
Diazepam	0,200	0,500	1,200
Fenazepam	0,005	0,015	0,030
Flunitrazepam	0,005	0,010	0,025
Klonazepam	0,004	0,010	0,025
Nitrazepam	0,060	0,150	0,350
Oksazepam	0,600	1,500	3,000
Zolpidem	0,100	0,250	0,600
Zopiklon	0,030	0,060	0,150
Cannabis			
THC	0,004	0,010	0,030
GHB			
GHB	100	300	1200
Hallusinogener			
Ketamin	0,200	0,500	1,200
LSD	0,003	*	*
Opioider			
Buprenorfin	0,002	*	*
Metadon	0,080	*	*
Morfin	0,030	0,080	0,200
Sentralstimulerende			
Amfetamin	0,300	*	*
Kokain	0,080	*	*
MDMA	0,250	*	*
Metamfetamin	0,300	*	*

* Straffeutmålingsgrenser er ikke fastsatt fordi sammenhengen mellom stoffkonsentrasjon i blodet og ulykkesrisiko/prestasjonsforringelse er svært variabel, eller dårlig dokumentert. Uttalt påvirkning vil for eksempel kunne ses ved lave konsentrasjoner, spesielt noe tid etter større inntak av amfetamin/metamfetamin.

Listen over stoffer inneholder imidlertid også lovlig, reseptbelagte sovemedisiner og beroligende medikamenter med benzodiazepiner og andre lignende stoffer. Benzodiazepiner tilhører gruppen trafikkarfarlige legemidler. Dette vises ved at pakningen er merket med varseltrekant. Stoffene finnes i vanlige legemidler som for eksempel Valium, Sobril og Imovane. Loven retter seg først og fremst mot å ta "verstingene" som skaffer seg medikamentene på ulovlig måte. For svært mange nordmenn bruker - og skal fortsatt bruke - disse reseptbelagte og nødvendige legemidler.

Følg resepten

Reseptbelagte legemidler er unntatt i de nye bestemmelsene, men de må brukes slik

legen foreskriver. Kjører du etter å ha tatt en større dose eller en kombinasjon av flere av de aktuelle legemidlene, kan det bli gjort en individuell vurdering av påvirkningen i forhold til om den er straffbar. Selv om hvert enkelt av medikamentene ikke gir blodkonsentrasjoner over grensene, kan du samlet sett fremstå som påvirket.

- Og man kan uten å vite det utgjøre en fare for seg selv og andre. Er du i tvil, så snakk med legen, sier Tørring.

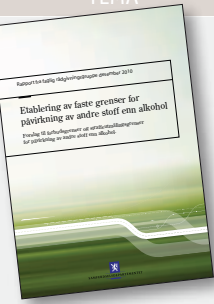
Politikontroll

Den nye loven gir politiet hjemmel til å stoppe bilister og foreta rutinemessige tester av om bilister er stoffpåvirket. Tidligere måtte det foreligge mistanke før de kunne ta en sjekk.

UP skal benytte såkalte hurtigtestere for å avdekke misbruk ved kontroll langs veiene. Foreløpig har man ikke funnet leverandør av slike, men politiet har lang trening i å avsløre misbruk på basis av å observere "tegn og symptomer" hos bilførerne.

- I kampen mot alle dødsulykkene og alvorlige skader på grunn av rus på veien, må politiet få de nødvendige ressursene for å håndheve loven. Dette gjelder nå altså både alkohol, narkotika, legemidler og blanding av dette, sier direktør Terje Tørring i MA - rusfri trafikk og livsstil.

Viktig informasjon til pasienter

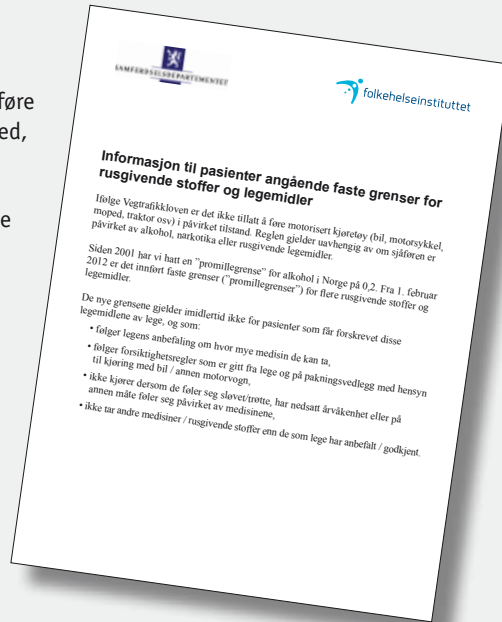
Samferdselsdepartementet og Folkehelseinstituttet har utarbeidet et skriv med informasjon til pasienter angående faste grenser for rusgivende stoffer og legemidler. Her gis følgende informasjon.

Av H-E Hansen

Ifølge Vegtrafikkloven er det ikke tillatt å føre motorisert kjøretøy (bil, motorsykkel, moped, traktor osv) i påvirket tilstand. Regelen gjelder uavhengig av om sjåføren er påvirket av alkohol, narkotika eller rusgivende legemidler.

Siden 2001 har vi hatt en "promillegrense" for alkohol i Norge på 0,2. Fra 1. februar 2012 er det innført faste grenser ("promillegrenser") for flere rusgivende stoffer og legemidler. De nye grensene gjelder imidlertid ikke for pasienter som får foreskrevet disse legemidlene av lege, og som:

- følger legens anbefaling om hvor mye medisin de kan ta,
- følger forsiktighetsregler som er gitt fra lege og på pakningsvedlegg med hensyn til kjøring med bil / annen motorvogn,
- ikke kjører dersom de føler seg sløvet/trøtte, har nedsatt årvåkenhet eller på annen måte føler seg påvirket av medisinene,
- ikke tar andre medisiner / rusgivende stoffer enn de som lege har anbefalt / godkjent.

Bredt p

I forbindelse med innføringen av de nye faste grensene for ruspåvirkning av andre stoffer enn alkohol, sendte MA ut en pressemelding. Denne er i store trekk lik artikkelen på de to foregående sidene her. Innspillet fikk god dekning i medieopplagene rundt innføring av de nye reglene.

Mange medier

Blant annet bragte VG nyheten under tittelen "Nå kan sovemedisinen få deg «promilletatt»" på sine nettsider 1. februar. der Hanne Hattrem også hadde intervjuet divisjonsdirektør Jørg Mørland i Folkehelseinstituttet, som gjentok at de nye rusreglene er først og fremst rettet mot dem som ikke får legemidler foreskrevet, eller tar for store doser.

- I 2011 tok politiet flere med mistanke om andre stoffer enn for alkohol. Det sier noe om bildet, sa Mørland til VG.

Artikkelen kom også i VGs papirutgave 7. februar under tittelen "Norge først i verden med promillegrenser for legemidler".

Avisen Dagen bragte saken i sitt Magasinet 3. februar. Ved siden av å sitere Terje Tørring og MA la Dagen i sin billedtekst til: TAR GREP; myndighetene tar grep og vil gjøre det enda vanskeligere å kjøre i stoffpåvirket tilstand.

Saken ble tatt opp i full bredde på nettsidene til Actis - Rusfeltets Samarbeidsorgan, og ble også referert på nettet hos for eksempel medisin.no og hos Agderposten.

erspektiv

(VG Nett) Fra 1. februar fikk i alt 20 narkotiske stoffer og legemidler promillegrensen. Noen av dem er til dels vanlige legemidler.

Glad for nye rusregler i trafikken

Et hundre år
+ Nær sagt alle politikere
+ 20 år etter de nye doser
+ Stortinget har tatt
+ Promillegrensen er nå
+ Regjeringen har
+ 100 år etter de nye doser
+ 20 år etter de nye doser
+ 100 år etter de nye doser

actis

RUSFRITRAFIKK OG LIVSTIL

Rusfri trafikk og livsstil
Stoffus likestilles med alkoholpromille

Fra 1. februar trer en ny lov om rusavgivende stoffer i kraft. Nå er det
matrikkel av medisiner og narkotika, som likestilles med alkohol
matrikkel i forsterket kamp mot rus i trafikken, mener MA - rusfri

VG Nett følger

Trøbel med bilen?

Kjører dagen depp?

SE LISTEN NEDERST I DENNE
SAKEN ELLER FINN FLERE
FAKTA OM RUSMIDLENE.

Nybrottsarbeid

Norge er ifølge Folkehelseinstituttet først i verden med konkrete grenser for stoffene.

Hvorfor er grensene for de enkelte legemidler fastsett?

Det er gjennomført eksperimenter, både på veien og i kjøretøyene, av mennesker som har brukt de ulike stoffene. Vi har oppnådd svært ulike resultater og funnet frem til hvilke konsentrasjoner som tilsvarende promillegrenser.

Hva er spesielle utfordringer med å sette grenser?

Det vil alltid kunne diskuteres om kjøretestene reflekterer den virkelige trafikken godt nok. For eksempel er det forskningspersoner som er med. Mange av stoffene er det ikke nok studier på. For å få like stort grunnlag som med alkohol hadde vi sånnet vært i 20-30 år. Men enda er tross alt hva verdens ekspertise på feltet mener, og som er vedtatt innført av Stortinget, sier Mørland.

Hvorfor er flere narkotiske stoffer

Dagens Medisin

Leder: Reserverte leger

Innfører rusgrenser ved bilkjøring

Fra 1. februar gjelder faste konsentrasjonsgrenser også for andre rusgivende stoff enn alkohol.

Med virkning fra i dag, 1. februar, har Stortinget vedtatt å innføre faste konsentrasjonsgrenser også for andre rusgivende stoff enn alkohol.

Gjelder det tyvetalls stoffer

Et tyvetalls stoffer sine nettsider. Her ulovlige narkotiske bilkjøring.

28 28

TIRSDAG 7. FEBRUAR 2012

actis

RUSFRITRAFIKK OG LIVSTIL

Rusfri trafikk og livsstil
Stoffus likestilles med alkoholpromille

Fra 1. februar trer en ny lov om rusavgivende stoffer i kraft. Nå er det
matrikkel av medisiner og narkotika, som likestilles med alkohol
matrikkel i forsterket kamp mot rus i trafikken, mener MA - rusfri

BIL BÅT MOTOR

Norge først i verden med promillegrenser for legemidler

I TEK: Norge er verdensledende når det gjelder promillegrenser for ulike stoffer og legemidler.

NYE RUS-GRENSE

Av HANNE HATTREM

Fra 1. februar fikk i alt 20 narkotiske stoffer og legemidler "promillegrenser". En lang rekke til dels vanlige legemidler har nå fått konkrete grenser - målt i promille.

Men har du fått piller på resept av lege, og bruker de slik de er foreskrevet, trenger du ikke brydere deg for politiets fremtidige narkotikkkontroller.

De nye rusreglene er først og fremst rettet mot dem som ikke får legemidler foreskrevet, eller tar for store doser.

sier divisjonssjefen i Folkehelseinstituttet Jørg Mørland. I 2011 tok politiet flere med mistanke om andre stoffer enn for alkohol. Det sier noe om bildet, sier Mørland.

Nybrottsarbeid

Norge er ifølge Folkehelseinstituttet først i verden med konkrete grenser for stoffene.

Hvorfor er grensene for de enkelte legemidler fastsett?

Det er gjennomført eksperimenter, både på veien og i kjøretøyene, av mennesker som har brukt de ulike stoffene. Vi har oppnådd svært ulike resultater og funnet frem til hvilke konsentrasjoner som tilsvarende promillegrenser.

Hva er spesielle utfordringer med å sette grensene?

Det vil alltid kunne diskuteres om kjøretestene reflekterer den virkelige trafikken godt nok. For eksempel er det forskningspersoner som er med. Mange av stoffene er det ikke nok studier på. For å få like stort grunnlag som med alkohol hadde vi sånnet vært i 20-30 år. Men enda er tross alt hva verdens ekspertise på feltet mener, og som er vedtatt innført av Stortinget, sier Mørland.

Hvorfor er flere narkotiske stoffer

videres etter hvert som kunnaskapen øker, sier Mørland. Låten over stoffer inneholder også lovligde, reseptbelagte stoffer som for eksempel Valium, Sertrel og Imovaton.

Det er all grunn til å passe på selv om disse er unnlatt å vite det kan man utgjøre en fare for seg selv og andre. Er du i tvil, så snakk med legen, sier Torje Tørring, direktør i Motørførernes Avholdsforbund.

E-post: hanne.hattrem@vg.no

Nye regler for kjøring i nar

1

Slik vil det fungere:

■ **TRAFIKKONTROLL:** Politiet foretar en **tegn- og symptomtest** for å vurdere mulig ruspåvirkning. Hurtigtester (spyttester også kalt narkometer) er under utvikling. Førere som vurderes som påvirket, tas inn til klinisk legeundersøkelse og blodprøve.

2

■ **ANALYSE:** Blodprøven blir analysert hos Folkehelseinstituttet. **NYTT: Det er definert faste nedre konsentrasjonsgrenser for 20 rusgivende stoffer** (se liste).

3

■ **I RETTEN:** Skyldspørsmål og straffeutmåling avgjøres ut fra konsentrasjon i blodet, som ved promillekjøring. **NYTT: Ikke lenger sakkyndig vurdering i hver enkelt sak som avgjør.** Ruspåvirket kjøring skal likebehandles, uavhengig av om rusen skyldes alkohol eller bruk av narkotika/medikamenter. Enklere og mindre tidkrevende prosess å få dømt ruspåvirkede sjåførere.

4

■ **STRAFF:** Som for kjøring med alkohol. De faste, nedre grensene svarer til en påvirkning på 0,2 promille. Også fastsatt straffeutmålingsgrenser som svarer til 0,5 og 1,2 promille alkohol. **Norge er første land i verden til å innføre slike grenser.**

■ **UNNTAK:** De nye reglene gjelder ikke for førere som tar medisiner etter anvisning fra lege, dersom dette kan dokumenteres og legemidlene er brukt slik de er foreskrevet.

nyhetsgrafikk.no for Samferdselsdepartementet

alko- og medikamentrus

Gjelder fra 1. februar 2012

100 000 sjåførar kjører i narko- eller medikamentrus hver dag.

(Folkehelseinstituttet)

Slik er straffene:

Promille:

0,2 – 0,5

BOT

L Førerrett på prøve:

Mister førerretten allerede ved lavpåvirkning mellom 0,2 -0,5 promille, både ved alkohol og annen rus.

Promille:

> 0,5 – 1,2

**BOT + BETINGET
ELLER UBETINGET
FENGSEL**

Promille:

> 1,2

**BOT + UBETINGET
FENGSEL**

■ **STOFFENE: Benzodiazepiner o.l.:** Alprazolam, diazepam, fenazepam, flunitrazepam, klonazepam, nitrazepam, oksazepam, zolpidem, zopiklon, cannabis, og THC. **GHB. Hallusinogener:** Ketamin og LSD. **Opioider:** Buprenorfin, metadon, og morfin. **Sentralstimulerende:** Amfetamin, kokain, MDMA og metamfetamin.

Forenklet framstilling, se også: regjeringen.no/sd

FORSLAG TIL
NASJONAL
TRANSPORTPLAN
2014-2023

AVINOR | JERNBANEVERKET | KYSTVERKET | STATENS VEGVESEN | FEBRUAR 2012

NTP 2014-2023:

Halvering av drep

Av H-E Hansen

Innen 2023 skal antallet drepte i trafikken ned i 100. Og for at alkohol skal bidra til at kjøring i ruspåvirket tilstand reduseres, vil Statens vegvesen gjennomføre tiltak som fremmer og tilrettelegger for økt utbredelse av slikt utstyr. Dette kom frem da forslaget til Nasjonal Transportplan for perioden 2014 – 2023 ble lagt frem onsdag 29. februar. Forslaget til NTP kommer fra hele transportsektoren. Etatssjefene for vei, bane, skipsfart og luftfart har nå overlevert forslaget til Samferdselsdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet.

NTP er en plan for hele transportsektoren her i landet; vei, bane, skipsfart og luftfart. Dette er 10-årsplaner som fornyes hvert 5. år. Vi er nå inne i NTP 2010 – 2019. Forslaget for den nye planen fra Statens vegvesen, Jernbaneverket, Kystverket og Avinor skal nå på høring til videre politisk behandling før den settes i verk.

Under 100 trafikkdrepte

I det 200 sider store forslaget er det interessant å merke seg at det legges opp til ambisiøse resultater innen trafiksikkerhet. I 2011 var tallet på drepte på norske veier det laveste på 58 år med 169 trafikkdrepte. Neste etappemål er å komme under 100 trafikkdrepte og under 400 hardt skadde ved utgangen av NTP-perioden.

- Trafiksikkerhet er og vil fortsatt bli jobb

nummer 1. Investeringer i veibygging, midtrekkverk og fysiske tiltak for myke trafikanter skal sammen med trafikkopplæring, håndheving av regler og sikrere biler bidra til videre nedgang i trafikkdøden. Videre utbygging av møtefrie veier er nødvendig for at tallet på drepte og hardt skadde fortsatt skal reduseres. På en del strekninger kan veiens sidetereng utformes for å dempe virkningene av utforkjøring. Målet krever en stor innsats på hele veinettet av Vegvesenet, fylkeskommuner og kommuner, sier vegdirektør Gustavsen.

Statens vegvesen legger også opp en forsterket satsing innen trafikant- og kjøretøyområdet. Økte og bedre kontroller og mer omfattende tilsyn vil bidra til bedre trafiksikkerhet sammen med bruk av ITS og førerstøttesystemer

og bedre føreropplæring. Flere selvbetjeningsløsninger vil også bedre servicen til publikum.

Alkohol

Tiltak for økt overholdelse av fartsgrensene, økt bilbeltebruk og redusert omfang av ruspåvirket kjøring blir tre viktige satsinger i planperioden. I forslaget til NTP understrekes det at dette krever et nært samarbeid mellom Statens vegvesen og andre aktører. Spesielt gjelder dette rus, der Statens vegvesens sier at deres virkemidler er begrensede. Rus har vist seg å være medvirkende årsak til 22 % av dødsulykkene når ulykkesanalysegruppene (UAG) har gjort i sine analyser av dødsulykker siden 1. januar 2005.

Under kapitlet for trafiksikkerhet på veien tas alkohol frem som et viktig middel for å redusere ruspåvirket kjøring:

- Førerstøttesystemer som automatisk fartstilpasning (isa), atferdsregistrator og fartssperre vil kunne bidra til økt overholdelse av fartsgrensene. Alkohol vil bidra til at kjøring i ruspåvirket tilstand reduseres. Statens vegvesen vil gjennomføre tiltak som fremmer og tilrettelegger for økt utbredelse av slikt utstyr, står det å lese.

For øvrig har arbeidet med nullvisjonen om at det ikke skal forekomme ulykker med drepte eller hardt skadete, i veitrafikken, vist en klar reduksjon i antall alvorlige ulykker de siste årene.

Forslaget til NTP sier: For å sikre at denne

te i trafikken

utviklingen fortsetter, kreves en målrettet innsats fra alle aktørene i trafikksikkerhetsarbeidet. Transportetatene foreslår å prioritere investeringstiltak som forhindrer møteulykker, utforkjøringsulykker og ulykker med påkjørsler av fotgjengere og syklistene. Trafikantrettede tiltak rettes i særlig grad mot høyrisikogrupper, med spesiell fokus på redusert fart, økt bilbeltebruk og redusert omfang av ruspåvirket kjøring. I de andre transportformene er det viktig å opprettholde og øke dagens høye sikkerhetsstandard. I sjøtransporten gjennomføres det mange tiltak for å øke sikkerheten. I Avinor har flysikkerhet høy prioritet i bedriftens investeringspolicy og drift. I jernbanetransporten vil det bli gjennomført tiltak for å halvere antall ulykker med fare for drepte eller hardt skadde ved planoverganger.

Totale rammer

Oppdraget til det store arbeidet med NTP fra Samferdselsdepartementet og Fiskeri- og Kystdepartementet har vært å foreslå tiltak innenfor økonomiske rammer som spenner fra 20 % mindre til 45 % over dagens bevilgningsnivå. Innretting av hele transportpolitikken på alle sektorer vil være avhengig av rammenivået i de kommende årene, og i stor grad bestemme omfang og framdriften på mange områder.

Transportetatene er også bedt om å svare på hva som skal til for å klare en enda større satsing, mer enn 45 % høyere rammenivå.

Transportetatene og Avinor mener at det vil

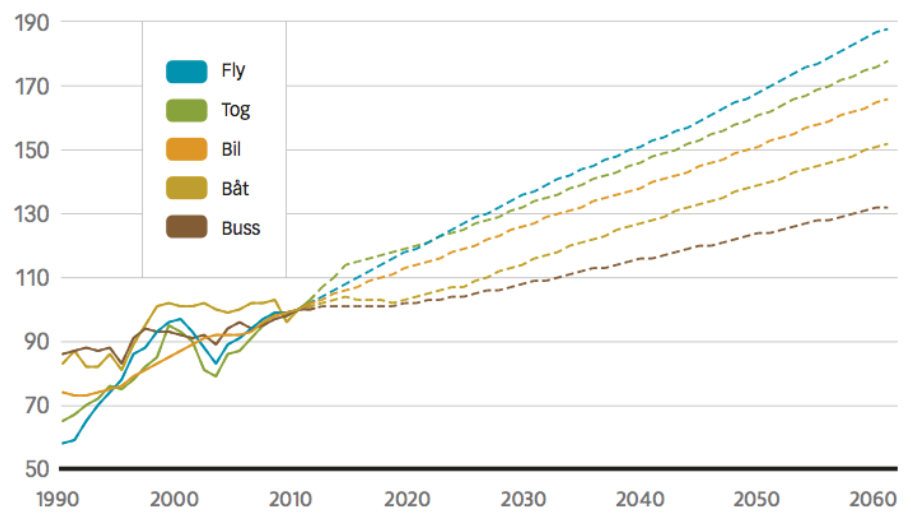
kreve en mer effektiv og raskere planlegging, blant annet bør et nytt planregime vurderes. Det er også nødvendig å legge til rette for økt konkurranse og effektiv produksjon. Ikke minst er det avgjørende med en langsiktig og forutsigbar finansiering.

- Med disse forutsetningene er det mulig for transportetatene og Avinor å bygge ut infrastrukturen til god standard i løpet av 20 år, sier vegdirektør Terje Moe Gustavsen om NTP-forslaget.

Plan for bedre samferdsel

Hovedbudskapet i NTP-forslaget er at endrede behov gir nye, store utfordringer for samferdselssektoren. I sitt forslag til NTP for de neste ti årene ber transportetatene om et krafttak. I forslaget settes det fokus på drift og vedlikehold, byområdene og klimautfordringene.

NTP-forslaget vil ta vare på kapitalen som ligger i jernbanene, skipsledene, riksveiene og flyplassene. Behovene øker i takt med trafikk

Figur 1.2.1 Utvikling i innenriks persontransport. 2009 (=100).

Kilde: TØI-rapport 1165/2011 og 1122/2011

veksten og økte krav fra samfunnet, men også fordi vedlikeholdet koster mer når infrastrukturen stadig blir mer teknisk komplisert. Sterkere og oftere ekstremvær gjør det nødvendig med en mer robust infrastruktur som tåler konsekvensene av klimaendringene.

- Vi foreslår derfor en stor økning av midlene til drift, vedlikehold og fornyelse for å ruste opp nedslitt infrastruktur. Lufthavnene er godt vedlikeholdt. Men også her vil det kreve betydelige ressurser å opprettholde standarden og tilfredsstillende sikkerhetskravene, sier vegdirektør Terje Moe Gustavsen – som har ledet arbeidet.

Utfordringene på veisektoren

Ved siden av reduserte ulykkestall på veiene har veisektoren mange store utfordringer i neste

NTP-periode.

- Veksten i byene skaper et sterkt økende transportbehov. Driften og vedlikeholdet av riksveinettet må styrkes samtidig som veinettet i regionene og mellom byene må bygges ut. – Vi må også bruke betydelige midler for å ta igjen for manglende vedlikehold, sier vegdirektør Terje Moe Gustavsen.

Innenfor vei og veitransport er de største utfordringene:

- Den sterke trafikkveksten i byene. Trafikkveksten må tas av kollektivtrafikk, sykling og gåing. Infrastruktur for kollektivtrafikk må derfor bygges ut samtidig med en sterk satsing på gang- og sykkelveier
- Bygge et godt veinett som styrker regionene og binder landet sammen
- Nedgangen i drepte og hardt skadete i trafikken skal fortsette. Målet er halvering de neste 10 årene.
- Betydelig styrking av drift og vedlikehold av veinettet
- Ta igjen forfall
- Sørgje for at veinettet er robust nok til å mot-

stå klimaendringer

- Redusere klimautslippene og ivareta kravene til miljø og universell utforming

Mer til drift og vedlikehold

Mer trafikk, høyere krav fra brukerne og mer teknisk kompliserte veianlegg betyr at driften krever mer og gir høyere vedlikeholdskostnader. Samtidig viser nye beregninger at de løpende vedlikeholdskostnadene er høyere enn tidligere beregnet. For lite vedlikehold over mange år har ført til delvis nedslitt veinett. Deler av dagens infrastruktur er heller ikke robust nok til å motstå påkjenningene fra et villere og våtere klima. Mange veistrekninger må derfor gis en kraftig opprusting. – Alt i alt krever dette at det framover avsettes betydelig mer penger til drift og vedlikehold og midler til å ta igjen vedlikeholdsetterslepet på riksveinettet. En gjennomgang av vedlikeholdsbehovet for bruer og tunneler, viser at det også er et stort behov på fylkesveinettet, sier Gustavsen.

Byenes utfordringer

Det blir en sterk befolkningsvekst i Norge, og mesteparten av økingen kommer i byområdene. Det gir transportvekst i byer og omkringliggende kommuner i de kommende årene. Denne trafikkveksten må tas av kollektivtransport, sykling og gåing. Utfordringene blir størst i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger.

Staten må gå inn med øremerkede tilskudd til "bypakker" for å møte behovet for en betydelig styrket kollektivtransport, samtidig som byene og de omkringliggende kommunene må bidra med en arealpolitikk som bygger oppunder kollektivtrafikk, sykling og gåing. Byene må også bidra med restriksjoner på bilbruk for eksempel gjennom tidsdifferensierte bompenger og en restriktiv parkeringspolitikk.

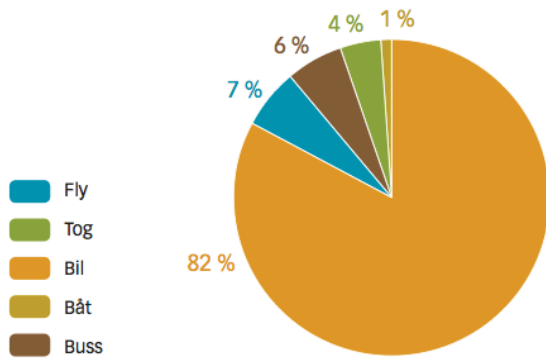
Klima- og miljøutfordringer

Veitransport er den største kilden til klimautslipp, den største kilden til NOX-utslipp og forårsaker 85 prosent av støyplagene. Transportsektoren står for utslipp av om lag 17 millioner tonn CO₂, noe som utgjør en tredel av de samlede klimagassutslippene. Veitrafikken står alene for om lag 10 millioner tonn CO₂.

- Det er ikke realistisk at den totale transporten i Norge reduseres. Selv om vi lykkes med å overføre så mye gods som mulig til sjø og bane, må vi regne med fortsatt økning i næringstransportene på vei. I distriktene er det få alternativer til privatbil. Det er derfor viktig å sette inn kraftige tiltak i byer og pressområder for å unngå vekst i biltrafikken. I enkelte byområder må biltrafikken reduseres for å bedre den lokale luftkvaliteten, sier Gustavsen.

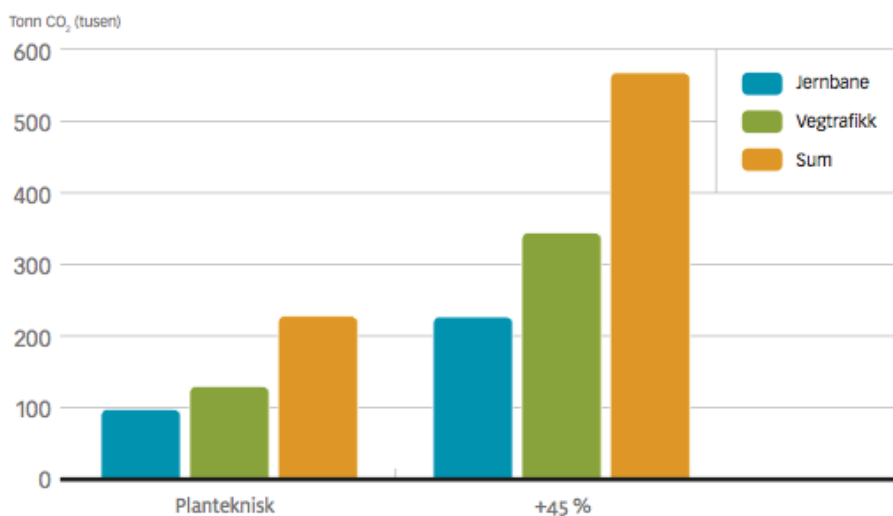
Binde sammen landet

- En satsing på utbygging av jernbane og veier er viktig for å skape større og kraftige bo- og arbeidsmarkedsregioner. Gode kommunikasjoner er avgjørende for å sikre bosetting og utvikling

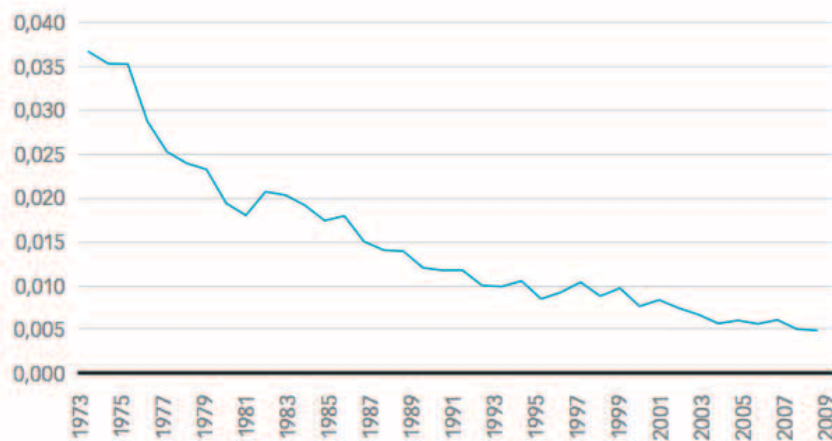

Figur 1.2.2 Innenriks persontransport i 2010 fordelt på transportmiddel.

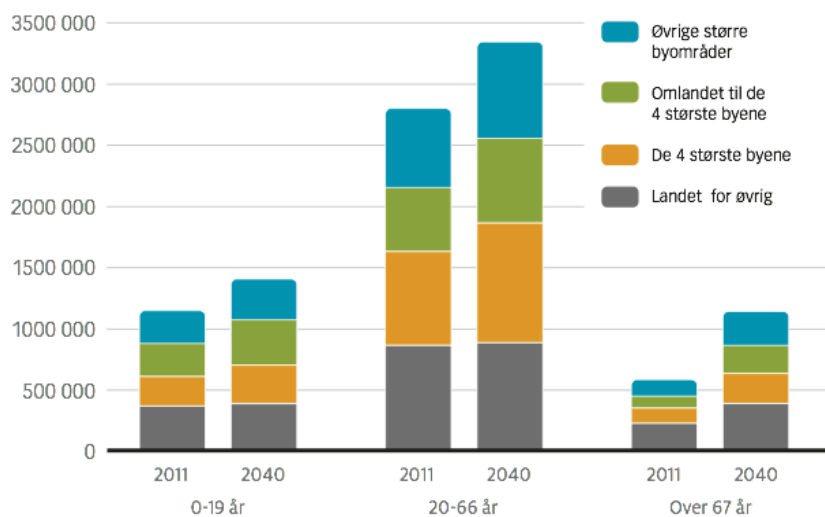
Kilde: TØI-rapport 1165/2011

Figur 8.2.2 Anslåtte utslipp av CO₂ (tusen tonn per år) fra bygging i planteknisk og +45 prosent investeringsramme

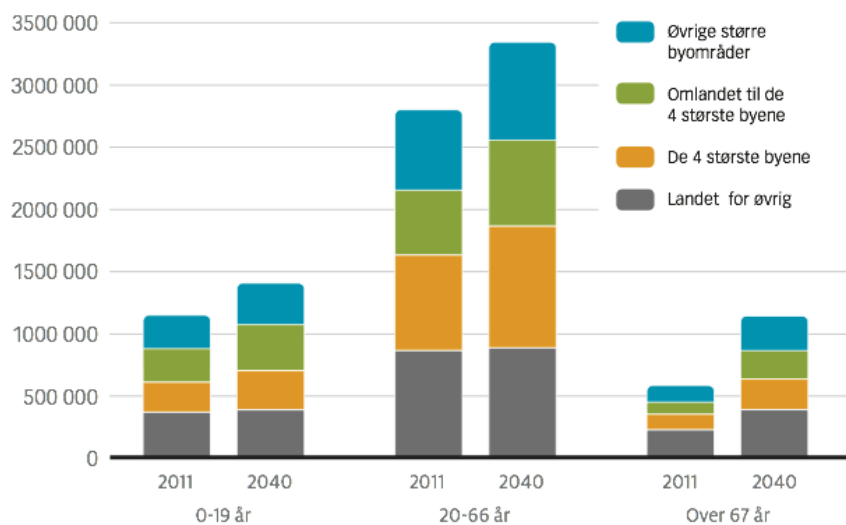

Figur 3.5.2 Dødsrisiko på veg. Antall drepte per mill. kjørte kilometer.

Figur 1.3.2 Antall innbyggere i 2011 og 2040 - aldersfordelt for de største byene og landet for øvrig.

Kilde: SSB

Figur 1.3.2 Antall innbyggere i 2011 og 2040 - aldersfordelt for de største byene og landet for øvrig.

Kilde: SSB

i hele landet, og for å få en effektiv transport mellom regioner, byer og landsdeler, sier vegdirektøren.

Han sier også at det er nødvendig å fortsette arbeidet med å sikre skredutsatte veier. Både hensynet til de som må bruke skredfarlige veier, og sterkere og oftere ekstremvær, gjør at det må settes inn en stor innsats for å trygge skredutsatte veier.

Rammene avgjør

Mulighetene for utbygging vil være avhengig av midlene som stilles til disposisjon. Brukerfinansiering i form av bompenger vil variere med de statlige midler som bevilges. Dersom staten i 10-årsperioden bevilger 30 milliarder kroner (planteknisk ramme, som er en videreføring av dagens bevilgningsnivå) til investeringer i "store riksveiprosjekter" og skredsikring, viser beregninger at bompenger kan bidra med ytterligere 34 milliarder kroner. Dersom staten bevilger 77 milliarder kroner (+45 %-rammen), viser beregninger at bompenger kan bidra med 81 milliarder kroner.

- I +45-rammen kan vi få et godt riksveinett i løpet av 30 år. Med rammer utover dette er det mulig å bygge ut et godt riksveinett i løpet av 20 år. Det vil kreve mer effektiv og raskere planlegging. Et nytt planregime må vurderes. Det er også nødvendig å legge til rette for økt konkurranse og effektiv produksjon. Ikke minst er det avgjørende med en langsiktig og forutsigbar finansiering, sier vegdirektør Terje Moe Gustavsen.

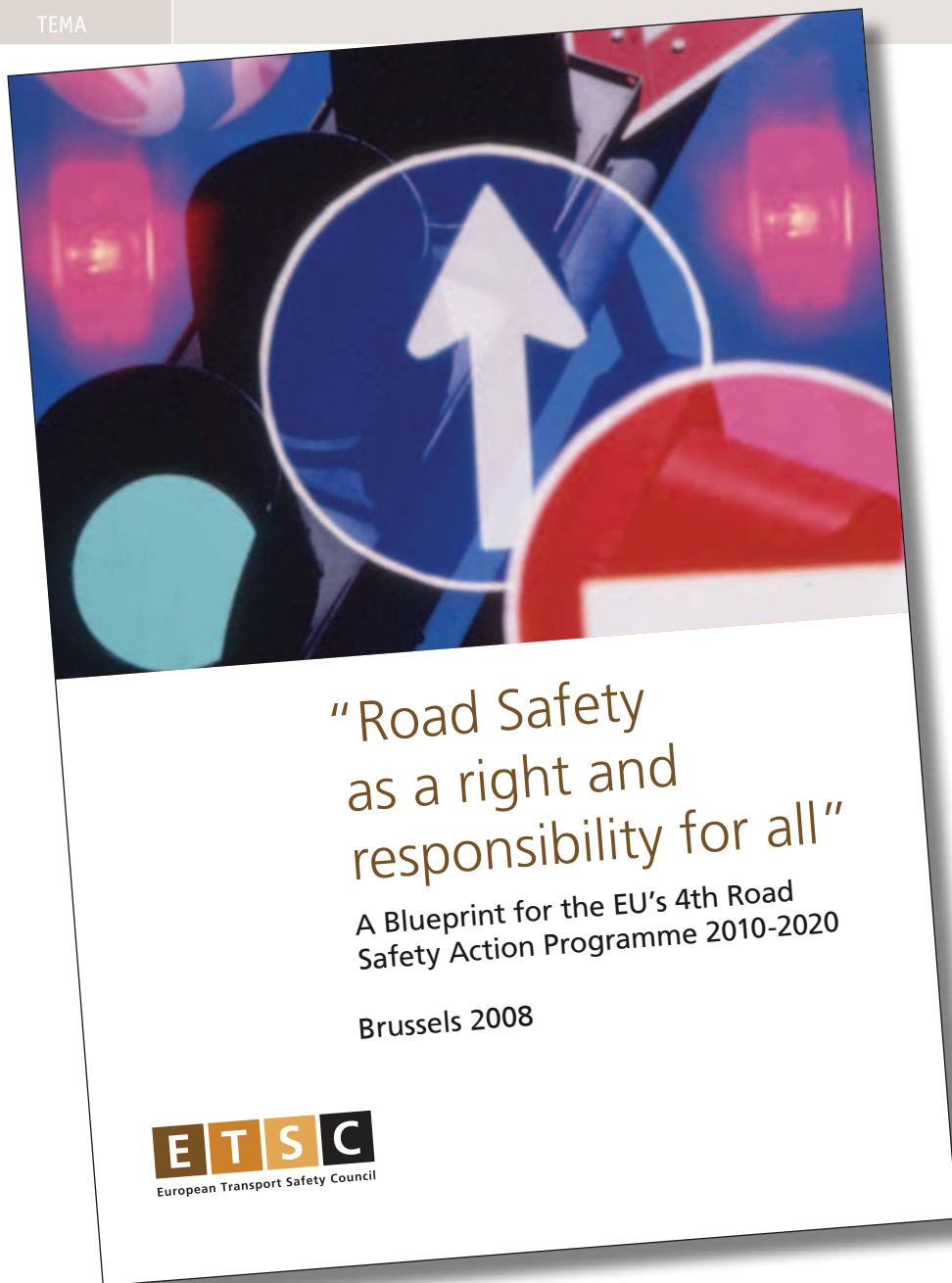
Fakta

For veisektoren vil forslaget til NTP for perioden 2014 - 2023 blant annet innebære:

Med dagens bevilgningsnivå vil det bli åpnet 150 km ny firefelts vei og 270 km to-/trefelts vei med midtrekkverk. Med økte bevilgninger (+ 45 prosent) vil det bli åpnet 440 km ny firefelts vei og 470 km to-/trefelts vei med midtrekkverk, til sammen 910 km møtefri vei. Det samlede behovet for møtefri vei ved inngangen til tiårsperioden 2014-2023 beregnes å være 1850 km vei.

På dagens bevilgningsnivå vil det bli lagt til rette for gåing og sykling langs 300 km av riksveinettet. Med økte rammer (+ 45 prosent) vil det bli bygget 580 km gang- og sykkelvei. Det totale behovet for tilrettelegging av gang- og sykkelveier på riksveinettet er beregnet til 1700 km.

Det vil koste i størrelsesorden 25-40 milliarder kroner å ruste opp veinettet der det har forfalt. Forfallet kan tas igjen i løpet av 20 år med dagens bevilgningsnivå, men med økte rammer vil dette kunne skje på 15 år.

MA i ETSC

MA har blitt medlem av ETSC, European Traffic Safety Council. Organisasjonen har sin base i EU-hovedstaden Brussel. Dette gir MA god kontakt med det viktige trafikksikkerhetsarbeidet på europeisk plan, blant annet når det gjelder alkohol.

ETSC arbeider på bred basis med trafikksikkerhet i EU, der et av hovedprosjektene er rettet mot ruskjøring. Innen dette feltet har arbeid for å fremme alkohol en viktig plass. Det er nettopp ETSC som har stått bak rapporten som ligger til grunn for kursen EU-kommisjonen har staket opp for innføring av alkohol etter hvert.

EU-myndigheter

ETSC er en uavhengig, ikke-kommersiell organisasjon som arbeider for å få ned tallet på drepte og skadete i trafikken. Organisasjonen ble etablert i 1993, som en upartisk kilde til ekspertise og rådgivning i transportspørsmål overfor EU-kommisjonen, EU-parlamentet og medlemsstatene i EU.

ETSC opprettholder sin uavhengighet gjennom finansiering fra en rekke forskjellige kilder. I tillegg til midler fra EU-kommisjonen og bidrag fra offentlig og privat sektor, bidrar medlemmene.

Norsk-brasiliansk om rusmidler og trafikk

Hvert år dør mer enn 35 000 personer i trafikkuulykker i Brasil. Dette utgjør 71 trafikkdødsfall pr 100 000 motorkjøretøyer, mens det tilsvarende tallet for Norge er 8. Bruk av alkohol eller andre rusmidler er medvirkende årsak til en svært stor andel av disse ulykkene. I vinter ble det holdt et norsk-brasiliansk seminar om rus i trafikken i Brasil.

Seminaret om alkohol og russtoffer i trafikken omfattet også temaer om sammenligninger mellom Norge og Brasil og utsikter for vitenskapelig samarbeid. Forskere fra det føderale universitetet i Rio Grande do Sol, universitetet i São Paulo og Folkehelseinstituttet deltok.

Mer oppmerksomhet

Omfanget av ruspåvirket kjøring og trafikkuulykker er svært stort i Sør-Amerika i forhold til i Nord-Amerika og Europa. Problemet vies likevel svært lite oppmerksomhet, både fra politisk hold og fra bilførerne selv, og det foregår svært lite forskning på feltet i Sør-Amerika.

Målet for en slik konferanse vil være å formidle forskningsresultater, stimulere til

forskning, og utfordre beslutningstakere til å iverksette tiltak som kan redusere omfanget av ruspåvirket kjøring og rusrelaterede trafikkuulykker.

Likt og ulikt

Alkoholkonsumet for voksen innbygger er litt høyere i Brasil enn i Norge (9,16 liter pr voksen person i Brasil og 7,81 i Norge). Brasil har samme 0,2-promillegrense som Norge, men det er store forskjeller når det gjelder omfanget av promillekjøring. Totalt oppgir ca. 35 % av befolkningen at de har kjørt med promille siste år, og ca. 20 % av førerne på kveldstid i helgene i São Paulo har over 0,2 promille alkohol i blodet.

Medlemmene består av rundt 40 trafikksikkerhetsorganisasjoner fra hele Europa. Fra Norge er det MA og Trygg Trafikk som er representert.

Rus i trafikken

ETSC ønsker å fremme effektive tiltak for transport- og trafikksikkerhet på basis av internasjonal forskning og de tiltakene som gir gode resultater for å redusere ulykkestallet. Organisasjonen lager rapporter og utredning for å legge grunnlag for sikkerhetsstandarder og felleseuropeiske tiltak. ETSC arrangerer også en rekke forskjellige konferanser.

ETSC har to prosjekter rettet mot ruskjøring: "Safe and sober" (Sikker og edru) skal skape oppmerksomhet om å redusere promillekjøring. Kampanjen er rettet mot både politiske myndigheter og privatpersoner.

Prosjektet "Drink Driving Policy Network" (nettverk for politikk mot fyllekjøring) har som mål å bidra til å redusere alkoholrelaterte trafikkuulykker. Her søker man å finne – og fremme – de beste tiltakene. Dette målet samsvarer med EUs alkoholstrategi i kampen mot ulykker med altfor mange trafikkdrepte og skadete på grunn av alkohol.

Oppfølging av seminar i Oslo 2010

Brasil er det eneste av lav- og mellominntektslandene som har sterke forskningsgrupper innen temaet rus og trafikksikkerhet. I forbindelse med ICADTS-konferansen i Oslo i 2010 - der også MA deltok med blant annet MA-Ungdom og DeathTrip - ble det arrangert et seminar om rus og trafikkuulykker i lav- og mellominntektsland.

Seminaret i Brasil var en oppfølging av ICADTS-seminaret. Både avsluttede og pågående forskningsprosjekter som kan være relevante for begge land ble diskutert, og fremtidige studier og konferanser sto også på agendaen.

Kilde: Folkehelseinstituttet / www.fhi.no

Alkolås på skoleskyss

I den seneste tiden har flere store busselskaper i Troms og Oppland gjort store investeringer i nye busser. Alkolås er installert etter krav fra fylkeskommunene i Troms og Oppland. Flotte tiltak for sikker ferd både med skoleskyss og annen transport!

I Tromsø

32 nye hybridbusser inngikk i en kortesje på i alt 130 busser som kjørte gjennom Tromsø for å markere at de nå settes i drift, kunne Bladet Tromsø melde 31. januar.

De 130 nye bussene er klare for kollektivtrafikken i Tromsø, Balsfjord og Karlsøy. Da tar Nobina Norge over kontrakten Cominor har hatt, kan avisen fortelle.

De nye bussene har flere finesser, der alkolås står øverst på listen. Dette gjør at bussene ikke starter før sjåføren blåser i apparatet og ikke har ulovlig promille.

For øvrig har de nye bussene sandstrøere som inneholder 180 liter sand, rampe for rullestoler/barnevogner, fire overvåkingskameraer og dørbrems som gjør at bussen ikke kan kjøre når dørene er åpnet.

På Gjøvik

50 nye busser er satt inn i trafikk i Gjøviks-området. Her har Opplandstrafikk fått en stor flåteforøkning levert fra Volvo, melder Buss Magasinet.

Nettbuss har gjort den store investeringen etter å ha vunnet anbudet om busskjøringen i Gjøvik-regionen. Anbudet fra oppdragsgiveren, Opplandstrafikk, for lokal- og skolebusser og blant annet også ruten Lillehammer – Gjøvik – Hønefoss, inneholdt krav om alkolås og

setebelte på alle bussene, samt andre krav om kapasitet og komfort.

Lovendring

En ny lovendring i veitrafikkloven åpner for trafikksikkerhetstiltak ved skoleskyss.

Hittil har det mest vært snakk om sitteplass til alle og sikkerhetsbelter, men alkolås burde være et like selvfølgelig krav, mener MA.

I Finland fikk man nærmest "over natten" et påbud om alkolås i skoleskyss: både busser og taxier som brukes til dette. Og i Frankrike er det også innført regler for alkolås i skolebusser.

Sverige er også langt på vei.

Alkolås
for tryggere trafikk

Årvisst vårslipp

I mars fant den 82. internasjonale bilutstillingen i Genève sted, den såkalte Auto Salon. Dette årvisse vårslippet av bilnyheter hadde som vanlig mye å by på.

Av H-E Hansen

Bilverdenen har opplevd turbulente år i det siste. Slik har det også vært for verdens store bilutstillinger. Genève-utstillingens egen plakett i år viser en bil på vei mot solen i horisonten. Den er sikkert ment å skulle gå

opp, men slike bilder gir jo alltid rom for den motsatte tolkningen...

Passe stort

Før det store publikummet slapp til i 10 dager,

fikk pressen to dager med hektisk lanseringsaktivitet. Hærskaren på 11 600 journalister fra mer enn 80 land kunne velge mellom 150 verdens- og Europa-nyheter.

I alt var 850

Volvo: Ny og avansert V 40 Bilprodusenten fra Sverige hadde stor debut for sin nye V40 i Genève. Produksjonen starter nå på foråret og salget begynner utpå sommeren. Det er snakk om en bil i midtstørrelse til ca 250 000 kroner som har "alt", ikke minst hva angår sikkerhetssystemer.

Citroën: DS5 og konsept av DS4 Citroëns DS5 er sielt spennende er hybrid-utgaven som snart også på DS4 på sin rikeholdige stand i Genève.

kjøretøyer å finne i hallene til Palexpo, som ligger vegg i vegg med flyplassen i Genève. Og selv om forholdene kan virke store, kan vi atter en gang konstatere at utstillingen her er rent hjemmekoselig og passe overkommelig i forhold til gigantomessene andre steder i verden.

Være synlig

Bilutstillinger handler om synlighet for bilmerkene. Så alle er her med sine nyheter og hele bredden av modeller. Dessverre var det også noen som manglet. Mest nærliggende var savnet av det konkurstrammete SAAB.

Men selv om deler av bilbransjen sliter i motvind, virker det som om publikumsinteressen er uforminsket. I alt 702 000 besøkende fant veien til utstillingen etter at den sveitsiske presidenten Eveline Widmer-Schlumpf hadde foretatt åpningen.

Grønn test

Det var lagt opp til en "grønn paviljong" og et område der et stort antall "miljøbiler" kunne testes. 20 utstillere, blant dem flere av verdens største bilprodusenter, hadde sine "grønne" modeller her. Mer enn 10 000 besøkende benyttet seg av denne anledningen til å teste bilene på den lukkede banen.

Arnold Schwarzenegger, den tidligere California-guvernøren som nylig var i Norge, benyttet også Genève-utstillingen til å fremme sitt engasjement for miljøvennlig transport.

- Alle verdens bilutstillinger burde ha en "grønn paviljong" slik som her, mente han.

Volkswagen: Bredt spekter Giganten Volkswagen hadde Genève-utstillingens største stand. For første gang ble en rekke nyheter vist: Golf GTI Cabriolet, Polo BlueGT med sylinderkutt, konseptbilen Cross Coupé med diesel plugg-inn hybrid, samt Beetle og Passat med R-Line utstyrsnivå. Samt up! som du kan lese mer om i dette Motorføreren.

Koenigsegg: Gjenoppfinner hjulet Den svenske superbilen som oppgir en toppfart på 440 km/t kunne by på en rekke nye finesser på sine nye Agera-modeller. Ikke minst har Agenda R verdens første, hule karbonfiber-felger. Den norske medeieren Bård Eker var i sentrum for pressens interesse.

i vinden for tiden etter at den nylig ble lansert. Spe-
i handelen. For øvrig viste Citroën en konseptbil basert

Opel: Ampera er årets bil Genève-utstillingen var valgt til arena for å offentliggjøre resultatet av kåringen av årets bil i Europa. En av de store favorittene – Opels meget omtalte hybrid Ampera – stakk av med hederen. Ellers bød merket på blant annet den nye modellen Mokka.

Nissan: Konsept Nissan Invitation er en konseptbil som viser hvordan arvtakeren til Almera-modellen kan bli. Invitation viser et litt annet formspråk enn man har sett på den japanske produsentens modeller i det siste. Den kompakte bilen forventes å komme i produksjon neste år med motorer med lavt forbruk og utstyr som omfatter gode sikkerhetsløsninger.

Ford: B-Max i farten I serien av "Max"-modeller, viste Ford stolt frem sin helt nye B-Max. Iøynefallende skyvedører bak og store hengslete dører foran gir lett adkomst til et fleksibelt indre. For øvrig fremhever Ford drivstoffgjerrige motorer og Active City Stop som skal hindre sammenstøt med forankjørende biler i saktegående trafikk. Genève var også arena for å vise den nye utgaven av Ford Kuga.

Mitsubishi: Avduking av ny Outlander Den populære Outlander kom i ny utgave i Genève. Den fleksible 7-seteren kommer i første omgang med en 2,0-liters bensinmotor og en 2,2-liters dieselmotor som byr på lave forbrukstall. Outlander sies å komme også som oppladbar hybrid i løpet av året.

Kia. Cee'd i ny utgave Cee'd tok det markedet med ny versjon som en spennende utfordrer blant biler av samme størrelse. Cee'd opplyses å komme til Norge i løpet av året som kommer.

Hyundai: Rikholdig tilbud Koreanske Hyundai er tilbake med nye modeller i forskjellige størrelser. Samtidig legges det til nye modeller som hydrogenbiler, så vel som biler med brenselceller. På nyhetssiden er det også den nye konseptbilen i-oniq.

Peugeot: Nye småbiler 107 er kommet i oppgradert versjon. Den nye modellen tar store steg fremover i forhold til forgjengeren 207 både i utseende og i utrustning. Dette er blant det Peugeot for tiden har å by på av nye småbiler.

storm da den dukket opp i 2007. Nå er den her i størrelsen i den såkalte Golf-klassen. Den nye Kia både 5-dørs kombikupé og som stasjonsvogn.

erkelig på hugget. Merket stiller med et bredt spekter av teknisk innsats inn i å gå inn i ny el- og hybrid-teknologi og fantes både i30 stasjonsvogn, Vesloster Turbo og

ersjon. Snart kommer også en helt ny 208, som sies å være teknisk, designmessig og med hensyn til plassutnyttelse. Dette i sitt spennende spekter av spennende modeller.

Renault: Elektrisk satsning Renault har vært i fremste rekke med å vise stilstudier av fremtidens el-biler. Nå materialiserer de seg i masseproduksjon, og i Genève ble den kompakte modellen Zoe vist. Den er ment å være rimelig og det snakkes om en rekkevidde på rundt 150 km. Batteriene fullades på en halv time med 63 Ampere 3-fas kurs, mens det tar inntil 9 timer med 16A standardkurs.

Audi: Klar for Norge Den nye Audi A6 allroad quattro, som nå er klar for Norge, hadde en sentral plass i Audis utstillingsområde. Ved siden av den kraftfulle stasjonsvognen som byr på økt bakkeklaring og i første omgang kommer med fire V6-motoralternativer, sto andre nyheter som Audi A3, Audi RS4 Avant og Audi TT-RS Plus.

Subaru: Nytte og glede Med sin modell XV har Subaru gått sterkt inn i markedet for kompakte SUV'er. Dette er biler vi nordmenn vet å sette pris på, og Subaru kan allerede melde om et stort antall bestillinger. XV leveres med flere valg av både bensin- og dieselmotorer. Den nye firehjulsdrevne flerbruksbilen utgjorde et blikkfang på Subaru-standen sammen med sportsbilen BRZ.

BMW: Hos BMW var lanseringen av nye modeller i 6-serien iøynefallende. De sporty coupé- og cabrioletversjonene omfatter nå også en stor coupé med fire dører! Under det elegante skallet finnes det ypperste av teknologi og drivlinjer med motorer på opptil 560 hk.

Škoda: Bysmåbil Den nye, lille Škoda Citigo skal være som skapt for byen. Med denne småbilen utvider det tsjekkiske merket modelltilbudet med en syvende modellinje. Den lille bilen skal tilby fire personer god komfort og godt med bagasjeplass og kommer både i 3-dørs- og 5-dørsutgaver. To nye 1-liters tresylindrede bensinmotorer med 60 og 75 HK vil være tilgjengelig ved lanseringen.

Mercedes-Benz: Endret A-klasse Den nye A-klasse er betydelig endret i forhold til den velkjente forgjengeren. Flunkende ny i minste detalj, sier produsenten. Den kompakte bilen går fra å være relativt høyreist til mer flytende, lavere og sporty linjeføring over et velutstyrt indre. Under panseret finnes mulighet for bensin- eller dieselmotor fra 109 til 211 hk.

Toyota: Sprenger grenser Toyotas våpen i reduksjon av drivstofforbruk og utslipp er hybridbiler. Det seneste tilskuddet til denne vellykkete strategien er Yaris Hybrid, som fikk sin verdenspremiere. Den kompakte bilen med 100 hestekrefter bryter en ny grense med et lavt utslipp på 79 gram CO₂ pr km. Blant mange nyheter hos Toyota fikk vi også møte sportsbilen GT 86.

Synstest:

Ikke strengere synskrav til bilførere

I dag er det ikke obligatorisk synsundersøkelse av bilførere i Norge. Det vil det heller ikke bli når det i 2013 innføres krav om at førerkortet skal fornyes hvert 15. år. En annen endring fra 2013 er at alderstaket for helseattest heves fra 70 til 75 år.

Dette opplyser Samferdselsdepartementet til nyhetsbyrået Newswire.

– Myndighetene burde benyttet denne muligheten til å innføre strengere synskrav til bilførere. Obligatorisk synsundersøkelse ved førstegangs utstedelse av førerkort, og ved fornyelse, ville kunne bidra til å nå målet om null drepte i trafikken, sier styreleder Anne Jervell i Norges Optikerforbund.

Et minimum

En annen endring fra 2013 er at alderstaket for helseattest heves fra 70 til 75 år.

– Det innebærer at norske bilførere kan kjøre fem år lenger uten at synet sjekkes. Synet forandrer seg hele livet, og dårlig syn er trafikkfarlig. Norske myndigheter legger et svært stort ansvar på bilførerne, sier hun.

Optikerforbundet mener Norge har lagt seg på et minimum i forhold til EU-direktivet om trafikk og syn.

– De fleste land i Europa har krav om at bilførere må teste synet hos optiker eller annet kompetent helsepersonell både når de tar førerkort, og ved fornyelse.

En kartlegging den europeiske optikerbransjen har foretatt, viser at Norge, Frankrike og Storbritannia har de minst strenge kravene til synstesting av bilførere i Europa.

I Norge må de som skal ta førerkort svare på spørsmål om syn i en egenattest. De som svarer at de bruker briller eller kontaktlinser, må levere optikerattest. De som ikke oppgir at de bruker synshjelpemidler, må kunne lese et trafikkskilt på 20 meters avstand.

– Vi mener den enkle testen ikke er god nok, selv om den gir en pekepinn på skarpsynet til bilføreren, sier Jervell.

EU-direktivet som ble innført i Norge i fjor, slår fast at bilførere skal ha en "passende synsundersøkelse for å forsikre at de har tilstrekkelig synsskarphet til å kjøre bil", og

"dersom det er grunn til å tvile på at søkerens syn er tilstrekkelig, skal han eller hun undersøkes av kompetent medisinsk personell".

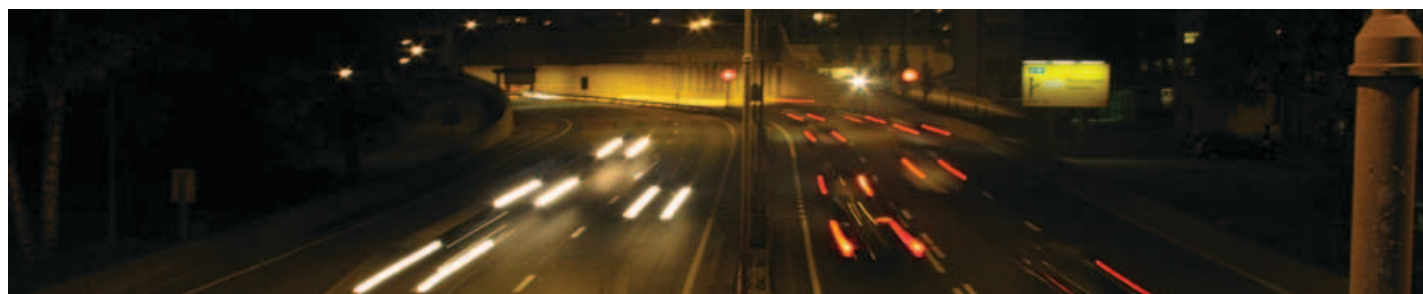
Ikke fagfolk

I de fleste andre europeiske land er det optikere, leger eller øyeleger som kontrollerer synet til de som tar førerkort.

– Det vanlige er å undersøke både skarpsyn og sidesyn. I land som Østerrike, Irland, Portugal og Spania gjøres det i tillegg en utvidet måling av synsfunksjoner som dobbeltsyn og fargesyn, sier Jervell.

Flertallet av EU-landene har synskrav ved fornyelse av førerkortet. I land som Spania og Italia må førerkortet fornyes hvert tiende år, uansett alder. Mange land krever synsundersøkelse som en del av fornyelse for alle i alderen 50-60 år. Jervell er glad for at mange leger anbefaler eldre bilførere å ta synsundersøkelse hos optiker, selv om det ikke er krav til det i norsk lovgivning.

– EU har som mål å halvere dødsulykkene i trafikken innen 2020. I Norge har vi en 0-visjon. Da bør norske myndigheter i det minste følge opp ved å oppfordre bilførere til å undersøke synet, sier styreleder Anne Jervell i Norges Optikerforbund.

100 år siden første billop i Norge

Lørdag 25. februar var det 100 år siden KNA arrangerte tidenes første billop i Norge. Det ble markert av veteranbilentusiaster på samme stedet som løpet gikk i 1912; på Bunnefjorden syd for Oslo sentrum. Og en T-Ford fra 1911, som var blant deltagerbilene for 100 år siden, var sentral også nå.

Tekst og foto: Øivind Grimsmo Jr. / Hallgeir Raknerud

Mens racet i 1912 var et isløp, ble 100-års-markeringen et mer vårlig arrangement. Fjorden var isfri denne gangen. Og deltakerne på feiringen opplevde ikke den samme dramatikken og vidervedighetene som "de dristige menn" i sin tid.

Ordentlig veteran

12-15 medlemmer av Norsk Veterantvogn Klubb kunne i 2012 nyte en vårlig dag i bilene sine sammen med mange interesserte tilskuere.

Veteranbilene la i vei fra Ulvøya til Villa Sandvigen ved Gjersjøen utenfor Oslo. I første

rekke var det forskjellige utgaver av T-Ford som deltok, men også andre flotte automobiler som man kalte dem for 100 år siden.

Den eneste gjenlevende bilen fra løpet i 1912 var en 1911-modell av T-Ford, som ble kjørt av ingeniør Chr. Lie og var eid av C.E. Gjestvang. Nå er det Halvdan Prøsch som eier bilen, som var den selvskrevede æresgjest på jubileet. Prøsch stilte med bilen i samme klargjorte løpsskikk som for 100 år siden; uten frontrute, forskjermer og frontlykter. For bilen var en ordentlig racer i 1912, trimmet fra 20 til 22 HK.

Men i løpet her på Bunnefjorden i 1912 ble det ingen suksess for T-Forden. Den fikk forgasseren fylt med vann. Nå i 2012 gikk den imidlertid som ei klokke. Den hadde nå samme type kjettinger på bakhjulene som i 1912, og hadde det vært opp til bilens eier hadde helt klart tatt en runde på Gjersjøen, der det lå is i motsetning til på fjorden. Gjersjøen hadde for øvrig sitt første israce for 90 år siden, i 1922.

Begivenhetsrik dag

Historien om det første isracet i 1912 ble fortalt av Øivind Grimsmo Jr. i velforeningens hus på Ulvøya med utsikt mot Bunnefjorden og traseen for løpet i 1912. I tillegg til bildene har man funnet en filmsnutt på snaue to minutter fra den begivenhetsrike dagen på fjordisen.

Bilismen kom til Norge som til resten av Europa tidlig på 1900-tallet, og med bilismen fulgte også lysten til å konkurrere med automobiler. Slik hadde det seg at bilklubber vokste frem i Europa. KNA ble allerede i 1908 medlem av den internasjonale føderasjonen Federation Internationale l'Automobile (FIA). Der ble både trafikkregler og bilsport utviklet parallelt.

Endelig 25. februar 1912 var KNA klar til å arrangere sitt første billop i Norge: Et israce på Bunnefjorden utenfor Kristiania. Nærmere bestemt er dette den delen av Oslofjorden som ligger øst for Nesodden. En uventet stor folkemengde strømmet til for å bivåne arrangementet.

Kapkjøring paa Bundefjorden

25. februar 1912 - 2012

MARKERING AV
100-årsdagen for norgeshistoriens
første kapkjøring med automobiler

Norsk Veteranhvogn Klubb og Norsk A Modell Klubb
med støtte fra Ford Norge

Starten gikk like ved Nordstrand Bad ved Mosseveien. Banen var opprinnelig en 18,3 km lang sløyfe som var brøytet av den samme hesteplogen som ble brukt på skøytebanen på Frogner stadion. På grunn av overvann ble traseen kortet ned til 8,8 kilometer. Den gikk i en stor sløyfe utover fjorden til Fiskevollbukta. Isen var 30-45 cm. tykk. Alt lå til rette for at det skulle bli et fint løp for de 29 deltakerne.

For mye publikum

Billøp var noe nytt i Norge, og ingen hadde forutsett den enorme publikumsinteressen. Tilskuerne kom både gående og kjørende utover isen, ekstra tog ble satt opp og trikkene ble overfylte.

Med 10 000 tilskuere på isen mistet arrangørene nærmest kontrollen. Fem politifolk var ikke nok til å stagge publikum, som ofte sto midt i banen. Det lyktes å få publikum vekk slik at bilene fikk startet, men straks etter trakk det folk ut igjen. Når bilistene kom til mål i 70 km/t., ble det skreket opp og folk kom seg så vidt unna.

En ulykke

Den minste klassen fikk startet og alt gikk mer eller mindre greit. Men en ny utfordring dukket opp. En isbryter hadde laget en råk ute i fjorden og vann begynte å renne inn på isen. Banetraseen ble endret og publikum ble enda mer forvirret. Så gikk det galt. En bil holdt på å kjøre inn i folkemengden. Sjøføren oppfattet situasjonen, bremsset alt han kunne og styrte

bilen rett i en annen bil. Det ble en voldsom kollisjon.

En deltaker og en tilskuer ble skadet. Løpet ble avlyst. Tilskuerne ble snytt for resten av spenningen og måtte trekke hjemover mot byen.

Ingen billettinntekter

Tilskuerne skulle egentlig ha betalt to kroner og femti øre for inngangsbilletter, men de få kontrollørene Automobillklubben hadde på plass klarte ikke utrette stort overfor den store folke-mengden.

Pressen var selvsagt ikke nådig dagen etter. Særlig ble klubben kritisert for å ha reklamert til seg så mange mennesker, til tross for at de ikke hadde satt mer inn for å holde styr på dem.

Dette tok klubben alvorlig og sendte ut følgende melding: "Hvis løpene blir fortsatt, vil det skje i all stillhet uten at publikum får vite noe om dag og klokkeslett". Noe nytt israce ble det ikke før ti år senere, i 1922.

Kap. 3: Det første løpet på Bundefjorden i 1912

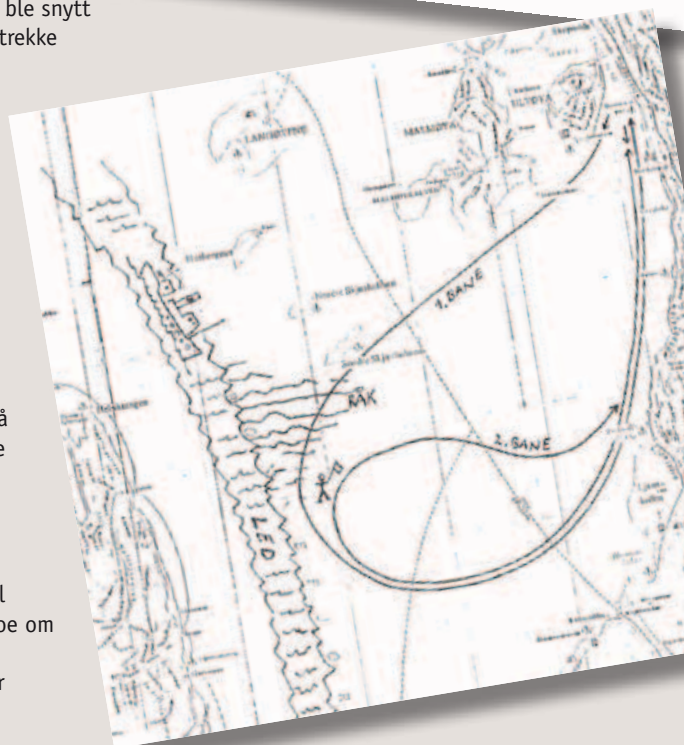
Tekst: Olvind Grimsrud jr.

Automobillobet paa Bundefjorden.

Daarlige Arrangement. — Kollisjon. — ulykker.
Indstillet!

Bilen i forgrunnen er den T-Ford'en som ble kjørt i løpet av ingeniør Christian Lie og tilhørte generalløytnant E.O. Gjermang. Startnr. 23. (Foto Ruspert)

Bruk medlemsfordelene!

Som medlem av MA har du tilgang til en rekke fordeler, rabatter, hjelp og tilbud. Bruk dem! Her kan det være mye å spare og gode tilbud å hente. Du finner blant annet MAs meget fordelaktige Autohjelp. Nytt av året er gode forsikringstilbud fra Gjensidige. I tillegg finnes alt fra rabatt på verksted-tjenester hos AutoMester til for eksempel billige briller. Detaljene om dette kan du lese i MAs håndbok, som alle medlemmer av MA og MA-Ungdom får tilsendt i desember hvert år.

Samarbeid gir fordeler, og MAs fordeler for 2012 omfatter blant annet:

- MA Autohjelp (Bilredning Viking Redningstjeneste)
- Testestasjoner, teknisk veiledning og juridisk hjelp
- Reisetjeneste, ferieplanlegging og turinformasjon, GPS
- Medlemsbladet Motorføreren
- Dekning av startlisens for MA-Ungdomskjørere

- Gjensidige gir MA-medlemmer gode rabatter og tilbud på forsikring

Rabatt også på:

- briller og synstest
- hoteller og campingplasser
- verkstedtjenester
- dekk
- leiebil
- bilfinans

For mer informasjon, se medlems håndbok for 2012 eller kontakt MA på: Telefon 22 47 42 00
Telefaks 22 47 42 01
ma@ma-norge.no
ma-ungdom@ma-norge.no
Dronningens gate 6,
Postboks 752 Sentrum, Oslo

MA og MA-Ungdom har fokus på:

Alkolås

MA har et arbeid i gang som skal føre fram til stortingsvedtak om innføring av alkolås i alle nye biler så snart som mulig.
www.ma-norge.no

KastMasken

Et landsomfattende teater- og undervisningsopplegg som har ungdom i ungdomsskolen og deres foreldre som hovedmålgruppe.
www.kastmasken.no

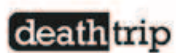
Mennesket i trafikken

Kurs om trafikksikkerhet: Eldre i trafikken – Atferd i trafikken – Miljøbevisst og økonomisk kjøring.
www.ma-norge.no

MA-Ungdom

MA-Ungdom jobber for en rusfri trafikk. MA-Ungdom har hovedfokus på forebyggende arbeid blant unge. MA-Ungdom ønsker å tilby spennende og trygge arenaer for unge gjennom forskjellig klubbarbeid omkring i landet. MA-Ungdom ønsker også å spre sitt budskap gjennom disse prosjektene:
www.maungdom.no

Death Trip

DeathTrip er en landsomfattende konkurranse hvor elever fra videregående skoler engasjeres til å lage holdningskampanjer mot ruskjøring. Den beste kampanjen vinner 30.000 kroner.
www.deathtrip.no

Ung på vei mot Lappen

Vil du ha muligheten til å få GRATIS førerkort?
www.motlappen.no

Facebook

MA-Ungdom bruker sosiale medier som arenaer for temaet rus i trafikken. Her er for eksempel en egen, svært populær Facebook-side: JEG HAR INGEN VENNER Å MISTE – IKKE KJØR I FYLLA! Bli tilhenger av siden!

Bli med! Gjør MA sterkere og mer slagkraftig:

Rusfri trafikk og livsstil

Hjelp oss å verve NÅ!

Kontingent for 2012

Medlemskap med autohjelp kr 750,-

Medlemskap uten autohjelp kr 550,-

MA-Ungdom med autohjelp kr 400,-

Honnørmedlemskap med autohjelp kr 565,-

Honnørmedlemskap uten autohjelp kr 365,-

Se for øvrig Håndboken for 2012

Jeg ønsker å bli medlem i MA.

Kryss av: Medlemskap med Autohjelp Medlemskap uten Autohjelp

Navn:

Adresse:

Postnr.: **Poststed:**

Fødselsdato: **Telefon:**.....

E-post:

For verver:

Jeg har vervet ovennevnte som medlem til MA.

Navn og medlemsnummer:

.....

Jeg ønsker følgende vervepremie: Trillebag Kikkert Kakesett

Fyll ut kupongen og send den til:

MA, Postboks 752, Sentrum, 0106 Oslo. www.ma-norge.no

MAs Campingklubb:

Vannbakkels til frokost og vannmelon til kvelds

MAs campingklubb går inn i en ny sesong. Også i år ser vi frem til mange aktiviteter og spennende møteplasser. Og godt vær. 2011 husker vi kanskje best for vannet – alle veier. Nær sagt sent og tidlig. Men selv dette taklet vi på våre alltid hyggelige treff.

Tekst Are Sagland / Foto: Leiv Jan

Pinsen i fjor vil bli husket for enorme nedbørmengder, stengte veier og store oversvømmelser generelt, og i Gudbrandsdalen spesielt. Og nettopp her var det MAs campingklubb hadde valgt å holdet sitt årsmøte.

Alt møttes

Årsmøtet kombineres alltid med et treff. Da kommer man iobil, man drar på en campingvogn eller et telt, eller man leier en hytte. Det ble en våt fornøyelse for alle. "Vann fra luften og vann fra bunnen møttes i samme stunden", der campingklubben hadde tenkt å slå leir: Nissegården camping i Lom. I invitasjonen tok vi med for spøk at det også var mulig å ta seg fram med båt til Lom. Den

spøken tør vi ikke gjenta.

For noen ble ferden så strabasjøs at de akkurat rakk fram i tide til å få med seg avslutningsfesten.

Seig gjeng

Ellers er campingklubben en seig gjeng som ikke lar seg stoppe av litt regn. Da bare organiserer vi seg litt. Leirplassen ble flyttet litt opp i høyden. Bort fra vannet i bunnen.

Det er en del aktiviteter som er obligatoriske på alle treff. En av disse er grillfest med langbord. Denne gangen måtte vi imidlertid gi avkall på langbordet. I stedet rigget vi oss til med småbord på steder som lignet på holmer og skjær i innlandshavet. Grillingen

bør jo helst skje utendørs, men vi kan love at det finnes mange fiffige løsninger på å holde grillen varm.

En annen fast aktivitet er utlodning. Her betyr ikke nedbøren så mye, så sant medlemmene kommer med vannbestandige gevinster.

Hestesko

En tredje tradisjonsrik aktivitet er hesteskosting. Denne måtte også flyttes opp i høyden siden alle ikke var utstyrt med høye nok slagstøvler. For øvrig skjer nedslaget av hesteskoen i vann på en måte som stopper skoen på en ikke godkjent måte.

I år var kampen tett. Det kastes fire

hestesko i to omganger. Antall poeng er det samme som antall cm som nærmeste hestesko befinner seg fra pinnen (målet). Begge omganger summeres og det er totalen som er tellende. Noen ganger kan en to meters tommestokk bli i snaueste laget. Da står det respekt av de tre første i årets hestekokasting: Marit Skaregrøm vant med 1 poeng. Neste var Helge Skaregrøm med 2 poeng, og tredje var Leiv Jan Lea med 3 poeng. En så tett konkurranse kan ikke bli kjedelig.

Flere opplevelser

Alle de 43 som var på pinsetreffet i 2011 husker det som en spesiell opplevelse.

De ivrigste av klubbens medlemmer deltok

også på 2 andre treff. Det ene var et vellykket treff på Fjellsyn Camping i Dalholen. Det andre var på Sandnes Camping i Mandal. Der møttes 17 bobiler til noen herlige dager i sol og varme. Vel, alt er relativt: Det var sol, men varmen var ikke av bikintypen.

2012-treffene

Nå kan gamle og nye campingentusiaster la seg inspirere til et nytt år med nye muligheter. Den foreløpige listen over årets treff ser slik ut:

- Pinsetreffet 25. – 28. mai på Bud camping i Molde.
- Høsttreffet blir på samme sted som i år:

Fjellsyn Camping, 2584 Dalholen. 10. – 12. august.

- Det blir også et høsttreff på Odden camping, Evje. 17 – 19. august.
- Krabbetrefte på Egerøy (Egersund) 28. – 30. september.

Ønsker du å være med i et sosialt og aktivt rusfritt fellesskap i mye frisk luft? Da er det bare å møte opp på treff, eller ta kontakt med Leiv Jan på 95425445 eller 95878303. Barnefamilier er spesielt velkomne.

Automessen:

Messe for bilbransjen

I begynnelsen av 2012 fant Automessen sted på Norges Varemesse på Lillestrøm. Messen er den viktigste møteplassen for verksted- og utstysbransjen. Samtidig ble også Tungbilkonferansen avholdt.

Av H-E Hansen

Dette var 12. gang Automessen ble arrangert siden 1977. Førrige gang utstillingen ble avholdt var i 2009.

God oppslutning

I løpet av fire dager kom det 12 000 besøkende. Den typiske messedeltageren beskrives som beslutningstagere innen kjerneområder som bilverksteder, bilforhandlere, rekvisitaforretninger, lakkeringsverksteder og bilgummiverksteder. Utstillingen er en hyggelig møteplass hvor det utveksles erfaringer om markedstrender, ny teknologi, lønnsomhet og andre faglige spørsmål. Nye kontakter knyttes, som igjen skaper nye forretningsmuligheter. - Automessen 2012 overgikk alle våre

forventninger, både når det gjelder antall besøkende og kvaliteten på dem, sier Jørgen Rodin og Arild Hansen i ABL (Autobransjens Leverandørforening).

Messen omfattet også seminarer, der arrangøren ABL ønsket å skape dette til et forum for hele den norske bilbransje.

Råd fra samarbeidspartner

Blant utstillerne var AutoMester, som er MAS samarbeidspartner når det gjelder medlemsfordeler på verkstedstjenester. Dette var en utmerket anledning til å vise bredden av hva kjeden har å by på over hele landet.

Kjedeleder Petter Gunnholt hadde sammen med sine kolleger hektiske dager med å

viser tilbudet med service på alle bilmerker, EU-kontroll, reparasjoner og satsning innen karosseri og lakk.

Gunnholt benytter også anledningen til å gi et godt råd for en sikker bil:

- Pass på å sjekke støtdemperne, sier han.
- Det er ikke bare komfort det er snakk om. Man kan ikke undervurdere hvor viktig støtdemperne er for at hjulene har godt veigrep og for stabiliteten i bilen. Dette blir ekstra aktuelt når man laster tungt, som for eksempel når man skal på ferietur.

Alkolås

Blant alt spesialutstyret fant vi også alkolås godt synlig. Hos KGK Norge AS var den vist

under prangende bannere som fremmet "Livredderen".

Marked baserer seg foreløpig på at firmaer, det offentlige og enkeltpersoner installerer alkoholås på eget initiativ, og dette gir allerede en viss omsetning hos forhandlerne.

Parallelt med Automessen fant Tungbil-konferansen 2012 sted. Denne tok spesielt opp temaer omkring sikkerhet: Årsakene til ulykker med tungbil, riktige testresultatene på bremseprøver og forskjellige tekniske temaer omkring hjulinnstilling. Dette ble tatt opp både i foredrag, teoretisk og ved praktiske demonstrasjoner.

Glemmer å sjekke dekkene

Norske feriesjåførere drar ofte på tur med full bil og tung last uten å justere lufttrykket i dekkene, frykter fagfolk. Det gjør påsketraffikken farligere enn nødvendig.

– Vårt inntrykk er at gjennomsnittsbilisten bør bli mer bevisst på å kontrollere dekkene og justere lufttrykket for varierende kjøreforhold, sier Fredrik Hauge, produktsjef for personbildekk i Vianor, som er en av MAs samarbeidspartnere på medlemsfordeler.

Sjekk instruksjonen

Foran vårens og sommerens storutfart mener han at alle som har tenkt seg på ferietur med bil burde ta seg tid til en dekk sjekk og justere opp lufttrykket hvis man skal ha med passasjerer og bagasje.

– Det er viktig å følge de anvisningene som står i bilens instruksjonsbok eller spørre fagfolk til råds. Varmegang, som ofte kommer av for lavt lufttrykk, er dekkets verste fiende. Det øker slitasjen, minsker veigrepet og øker drivstofforbruket.

Man bør også se etter skader på dekkene før man legger ut på tur, anbefaler Hauge.

Punkteringsfare

– En gammel rift eller skade i gummen kombinert med for lite luft i dekket øker faren for punktering, eller i verste fall en eksplosjon. Gode dekk med riktig lufttrykk gir bedre styrerespons og veigrep og minsker faren for å få skrens på bilen.

Kontroll og justering av lufttrykket bør skje ved normal temperatur.

– Derfor er det lurt å sjekke før man drar, og ikke underveis. Hvis man har kjørt en stund i høy fart og utsatt dekkene for belastning, kan det ta flere timer før temperaturen er nede på normalt nivå igjen.

Hvis bilen har reservehjul er det viktig å sjekke dette også, påpeker Hauge i dekkjeden Vianor.

KastMasken:

Her er Impuls 16!

KastMasken-gruppen farer Norge rundt. Langs land og strand møter de tusenvis av ungdommer i 15-16-årsalderen med sitt budskap om bevissthet omkring rus. De møter dem i forskjellige sammenhenger på skolen. Og arbeidsdagen for KastMasken er ikke slutt med dette. Vi blir med på en vanlig dag "på veien".

Tekst og foto: KastMasken / Ine Vargset, Lisbeth Hurvedal, Yama Moradi og Trond Isaksen

Innøving

For å begynne på begynnelsen: Vi (Ine, Lisbeth, Yama, og Trond) møttes for første gang i starten av august i 2011. Det vil si, bortsett fra to av oss, som faktisk hadde jobbet sammen et annet

sted tidligere på sommeren, uten å vite at den andre søkte jobb i KastMasken...

Da vi ankom Storsand Camping, hvor vi skulle bo den første måneden med opplæring, startet vi med å øve inn teaterstykket «I grøfta». Dette ble ledet av den supre instruktøren Rolf Magnus Orø! Han vet hva han snakker om når det kommer til teater og musikk! Vi

hadde bare to uker på oss til teaterøving, så det var intensiv jobbing i denne perioden. Men de dagene vi fikk startet med å spise frokost og se «Bonanza» på fjernsyn før dagens innsats, gikk det meste greit.

Under perioden med teaterøving fikk vi også hjelp av tidligere «Impuls'er» Camilla Andersen. Det var til stoor hjelp!

Resten av tiden på Storsand gikk egentlig i samme jevne dur, med innøving av undervisningstimene vi gjennomfører på skolene. Den siste uka med opplæring kom Thorbjørn Orø (riktig; broren til Rolf Magnus). Thorbjørn lærte oss mye om gruppepsykologi og hvordan man kan fungere sammen i en slik jobb. Veldig nyttig kunnskap! For vi i gruppen skal fungere sammen i tett arbeid og fritid i lange tider.

Ut på jobb

Så kom omsider vår aller første skoledag: Mandag

19. september på

Meland Ungdomsskole i Hordaland. Og det ble to veldig interessante dager! For oss i KastMasken lå det nok en ekstra spenning i dette første møte med en elevgruppe. Tilbakemeldingene vi har fått fra disse skoledagene er:

- Synes det var bra og interessant
- Veldig bra skuespill!
- Dere bruker litt lang tid på å komme til poenget
- Dere viser veldig bra hva drikking fører til
- KastMasken var lærerikt og gøy samtidig

Og dette er noen av tingene de lærte:

- Mye viktig om livet og valg, og konsekvenser av alkoholbruk
- Forskjellige ting om ungdom, deres tanker og bruk av forskjellige rusmidler
- Man må tørre å være seg selv
- Hvor mange prosent av norske ungdommer som bruker stoff

Tegn til trøbbel

Ferden videre skulle gå til Fjaler, MEN... så skjedde det noe veldig trist. Den gode, gamle turnébilen vår begynte plutselig å stoppe unaturlig mange ganger. Omtrent en gang i minuttet, faktisk. Vi brukte vår kløkt og kom frem til konklusjonen: Noe var galt...

Vi måtte snu og finne nærmeste Opel-verksted. Etter mange samtaler med både verkstedet og sjefen vår, Stig, ble det klart at bilen måtte inn til reparasjon. Dette kom til å ta et par uker. Dermed måtte vi avlyse de to neste ukene med planlagt turné.

- Oi oi oi..., tenkte vi da. Dette var ikke gode nyheter for KastMasken. Men hva kunne man ellers gjøre? Vi hadde ikke annet valg enn å finne oss et sted å sove for natten, og reise hjem dagen etterpå.

Melhus, Sogn og Vennesla

Etter tre uker med fri, begynte vi på en langt triveligere periode. Nå skulle vi begynne på ny frisk. Første stopp var Lundamo Ungdomsskole i Melhus kommune. I Melhus besøkte vi også skolene Eid og Gimse.

Den siste uka i denne perioden var vi i Årdal og Lærdal, og «suksessen» fra Melhus fortsatte her! Den siste dagen vi var her gjennomførte vi også vårt første fritidsklubb-arrangement på «Brakka» i Tangen i Årdal. Gjett om det var moro! I tillegg til å drive en alkoholfri bar gjennomførte vi noen konkurranser, et kurs i Michael

Jackson-dans og Yama lærte bort et kortspill fra Iran.

Etter tre nye uker med fri - vi har altså hatt litt mer fri enn planlagt i løpet av høsten- reiste vi til Vennesla, og ikke uten en god porsjon spenning i kroppen. For Vennesla er et sted som liker KastMasken-prosjektet VELDIG godt. Her har det vært mange Impuls-grupper opp gjennom årene. I tillegg til de vanlige skoledagene deltok vi på 5 fritidsklubb-kvelder, hvor det var både hiphop-konsert, biljardturnering, Wii Bowling, Fashion Day og det de kalte «Adrenalin-dag». KastMaskens bidrag til disse 5 kveldene var: smykkelaging (makramé), klovnekurs, teatersport, kortspill, marble art, sjongleringskurs og vår egenproduserte lille minikonsert! Veldig gøy å gjennomføre!

Livet på veien

I løpet av månedene på veien har vi lært mye om oss selv: Blant annet at jentene ikke akkurat er de flinkeste til å lese kart, mens guttene ennå ikke har blitt testet i kartlesingskunsten. Vi har truffet riktig sted omtrent 1 av 14 ganger og hver gang er fortvilelsen like stor. Nå er det sånn at vi beregner "feilkjøringstid" i tidspalten. Vi har også lært mye om hverandre og av hverandre: Yama har for eksempel lært oss en del persiske ord og uttrykk.

Vi har også fått oppleve mye nytt på veien, Trond og Yama ser ut til å lære seg mer og mer om matlaging. Ine er flink til å introdusere oss for nye retter og matvarer. Vi har smakt på mor Hurvedals "munke" og "khoresht" hos familien til Yama. Litt fra begge kulturer altså.

Trond og Yama har brukt tid på å skrive manus og sanger, spille inn små filmscener og ta mange bilder. Mens Lisbeth og Ine blant annet tok seg en frisk surfetur på vakre Jæren.

Ute etter en UNIK jobb?

KastMasken søker nye medarbeidere - vil du bli en av oss?

Har du lyst til: Spille teater og undervise i ungdomsskolen - bo tett - leve hektisk og rusfritt sammen med 3 andre ungdommer - syng og dans - reise omkring i Norge - få og ta nye tøffe utfordringer - få erfaringer i rusforebyggende arbeid - arrangere "gla'kontroller" og "Stjerner i sikte" - opptre på foreldremøter og konferanser...

KastMasken etterlyser:

- Personer over 18 og opp til ca. 25 år
- Som har et bevisst forhold til rusmidler
- Gjerne har førerkort
- Personer som er UNIKE og som vil ha en UNIK jobb!

Er du interessert i jobb i teater- og info-gruppa "IMPULS" fra 1. august 2012 - 31. mai 2013, Send oss søknad med attester og vitnesbyrd så fort som mulig. Siste frist er: 1. juni 2012

Adressen er:
KastMasken, v/ Stig Eid Sandstad, Svehogda 134 B, 7550 Hommelvik
Mobil 909 64 646 (08.00 - 16.00), e-mail: stig@kastmasken.no

Du finner mer info om KastMasken på www.kastmasken.no

WWW.MA-UNGDOM.NO

WWW.MA-UNGDOM.NO

WWW.MA-UNGDOM.NO

5-årsjubileum for Death Trip!

Årets Death Trip-prosjekt er godt i gang, og elever på videregående skoler i hele landet jobber hardt for å komme i mål med sine kampanjer.

Drømmen er selvsagt å få komme til finalen i Oslo og forhåpentligvis stikke i vei med førstepremien på 30 000 kroner!

Godt i gang

De fleste skolene har hatt besøk av prosjektledelsen, som gir elever og lærere informasjon om konkurransen og temaet ungdom, rus og trafikk. En populær del av en slik kick off er demonstrasjon av promillebriller.

En av skolene som nylig har hatt kick off er Bø videregående skole, avdeling Seljord.

Elevene fikk også jobbe med idemyldring hvor man forsøker å komme med gode ideer til hvordan en kampanje mot ruskjøring kan utformes.

Facebook

Death Trip har også fått sin egen facebook-side. Der legges det ut informasjon om konkurransen og relevante artikler om ruskjøring. Søk på «Death Trip» når du er inne på facebook, og siden vil komme opp.

Jubileum

Det er altså 5. året MA og MA-Ungdom arrangerer Death Trip, Death Trip er en landsomfattende konkurranse hvor elever i videregående skole engasjeres til å bidra kreativt til forebyggende arbeid mot fyllekjøring. På elevenes egne premisser utformes en kampanje som skal illustrere farene ved alkohol og ruspåvirket trafikkatferd.

Etter 5 år er Death Trip nå et veletablert prosjekt, og har mange skoler på deltakerlisten. Flere skoler har vært med helt fra starten, og mange elever fremhever prosjektet som et av skoleårets høydepunkter.

Årets finale finner sted 9. mai på Filmens Hus i Oslo, og arrangementet er åpent for

“Walk the Line”:

Kristoffer Alvarado Kleven tester promillebriller.

Foto: Birgit Espedalen.

alle. Her skal 10 finalister presentere sine kampanjer for en jury som skal kåre de tre beste bidragene ut ifra gitte kriterier.

For mer informasjon om arrangementet, kontakt veslemoy@deathtrip.no.

Planlegging: Endre Lindheim Bakka og Simon Behrendsen Lien sammen Espedalen.

Nora Hjelmeland, Ane Serine Dir

WWW.MA-UNGDOM.NO

WWW.MA-UNGDOM.NO

WWW.MA-UNGDOM.NO

...n, Martin Baann Sørensen, Kristoffer Alvarado Kleven
...n med Catharina Frostad fra MA-ungdom. Foto: Birgit

Death Trip skaper interesse og mediaomtale
mange steder.

Heldig på vei mot lappen

Asbjørn Grødem fra Tau var den heldige deltaker av «Ung På Vei Mot Lappen» som ble trukket ut til å få redusert kostnadene på førerkortet med 20.000 kroner.

Veldig overrasket

Asbjørn mottok gladmelding i februar:

- Jeg ble veldig overrasket da jeg fikk vite at jeg hadde vunnet.

Han går på Lundeneset videregående og er russ i år.

- Dette er en internatskole som ligger i Ølensvåg. Jeg måtte derfor reise til Haugesund for å ta kjøretimer. Heldigvis fikk jeg kjørt en del med foreldrene mine når jeg var hjemme i helger og ferier. Derfor trengte jeg ikke så mange kjøretimer utover det som er obligatorisk. Men det er dyrt å ta lappen, så det var veldig kjekt å vinne i "Ung På Vei Mot Lappen".

Del av prosjektet

Trekningen er en del av MA-Ungdoms landsom-

fattende prosjekt "Ung På Vei Mot Lappen", der deltakerne får en nyttig startpakke. Pakken inneholder ekstra spill, magnet-L og en DVD, som gir råd og tips. Dette skal gi de unge som er på vei mot å ta sertifikat en god og sikker måte å sette i gang med øvelseskjøringen.

Deltakerne skriver under på en kontrakt og forplikter seg til å være rusfrie fram til de har tatt lappen. Hvert år trekkes en vinner som får dekket sine utgifter i forbindelse med førerkortet med inntil 20 000 kroner.

MA-Ungdom gratulerer Asbjørn med både førerkort og pengene, og ønsker han LYKKE TIL videre!

Les mer om "Ung På Vei Mot Lappen" på nettsidene www.motlappen.no.

MA-lotteriet: Grip vinnermulighetene!

MA-lotteriet er i full sving. For lotteriåret 2011/2012 er hovedgevinsten i Landslotteriet som vanlig en bil.

I tillegg er det mulig å vinne mye annet blant tusenvis av gevinster, for eksempel en reise til en verdi av 20 000 kroner.

Overskuddet fra lotteriet gir et stort bidrag til MAs arbeid. Prisen på skrapeloddene er fortsatt 30 kroner.

Bilsjansen og reiser

Hvert lodd inneholder mange vintersjanser. Faktisk er det fem skrapespill som hver for seg gir sjanser til gevinst.

Hovedpremien er en Opel! Ut over dette er det en rekke andre fine premier i form av reiser med verdi inntil 20 000 kroner og gavekort fra Hadeland Glassverk på 10 000 kroner, samt for eksempel turutstyr, digital fotoramme, digital kjøkkenvekt, og strandspill for barn.

Gode formål

MA-lotteriets formål er å skaffe penger til MAs prosjektarbeid rettet mot trafikksikkerhet og rusmiddelforebyggende arbeid. Overskuddet av lotteriet blir fordelt på de ulike kampanjer og prosjekter som drives både sentralt, regionalt og lokalt. Dette gjelder for eksempel Kast Masken-prosjektet som henvender seg til ungdomsskoleelever, prosjektet for å

lansere alkohol og MAs fokus på narkotika- og pillemisbruk i trafikken, som er pådriver i dette forebyggende arbeidet. MA trenger penger til sitt viktige arbeid. Ditt lodd-kjøp bidrar bl.a. til dette. Takk for støtten! Lodd kan bestilles fra MAs kontor, tlf 22 95 69 58 eller på epost: line.hansen@ma-norge.no

MA-kryssord 1-2012

					enhet	elter	mast	lapp	periode	erla	nr. en	stråler	fisk	busk
→											rekke			
tuffet											andra			
bilde- ler strå														
bølger	utrop	miste	ikke bra for motor	sko		likt				syk- dom sess		stø	rense	tre
↳			kone				steg				↓	flaks		
older			bra egen- skap					holde mål						×
foto- ball- spiller			fred		prepo- sisjon		leie	språk kvinn- er		like			tone	
viktig sak													syte	
spansk artik- kel			forde- lene		dyr				anlegg	sove ry			ytrer	
meldte									←		↙	ve		×
addere	hes						støl							
farge								tall					"jord"	
↳			rogn				minnes							FS

Vi trekker ut tre vinnere med riktige løsninger, som hver får tilsendt 4 lodd i MAs landslotteri.

Vinnere av MA-kryssord nr. 4-2011:

Magne Hatlen, Årørådet 9, 6421 Molde

Maria Molvik, Nattfiolveien 7, 3520 Jevnaker
A. og O. Småbrekke,
Tørvikbygdevegen 443, 5620 Tørvikbygd

Vi gratulerer!

Og her er løsningen:

Uklar	Re- bathar vite	spenn- glen	Sann drakk	Entre	Tilslut	Even- byrte	F	Tost	Arr- Fred
S	L	Ø	V	K	L	A	T	R	E
A	R	A	K	A	N	R	O	R	
→	D	E	N	N	→	T	O	T	K
Vulkan	E	T	N	A	A	S	S	E	
Nær- boer	Tid- rom	Sagde	K	O	R	T	→	K	L
F	Å	R	Ø	F	L	O	S	K	A
G	R	E	P	E	T	U	K	S	T
K	R	E	T	A	V	E	T	E	R
K	J	Ø	R	E	P	Ø	V	E	N
Ø	F	L	A	T	F	Y	L	L	A
R	R	L	E	K	K	I	←	R	E
V	T	E	R	U	D	O	V	N	E

Navn: Adresse:

Løsningen sendes Motorføreren, Pb. 742 Sentrum, 0106 Oslo

Frist: 31. mai 2012

Nytt skilt skal stoppe "spøkelsesbilister"

Et helt nytt stoppskilt skal bidra til å hindre at bilister kjører mot kjøreretningen. Skiltet er allerede godkjent – og vil snart være å finne på norske veier.

Statens vegvesen har sammen med politiet hatt en arbeidsgruppe for å kartlegge den såkalte KMK-trafikken (kjøring-mot-kjøreretning) og har foreslått tiltak mot disse.

- Skiltet er bare ett av en rekke tiltak mot KMK, sier Kjersti Bakken – som har vært prosjektleder for arbeidet.

Problem i mange land

KMK er et problem i mange land. I Norge har det i perioden 2002-09 skjedd 15 politiregistrerte ulykker som skyldes kjøring mot kjøreretningen. Disse ulykkene har medført fem drepte, sju alvorlig skadde og 19 lettere skadde personer.

For planskilte kryss på firefeltsveier er det foreslått en tiltakspakke som inneholder skilting og veioppmerking. Det tas også til orde for intensive tiltak den første tiden etter åpning av nye veier, for å vise trafikantene riktig bruk av kryss og ramper.

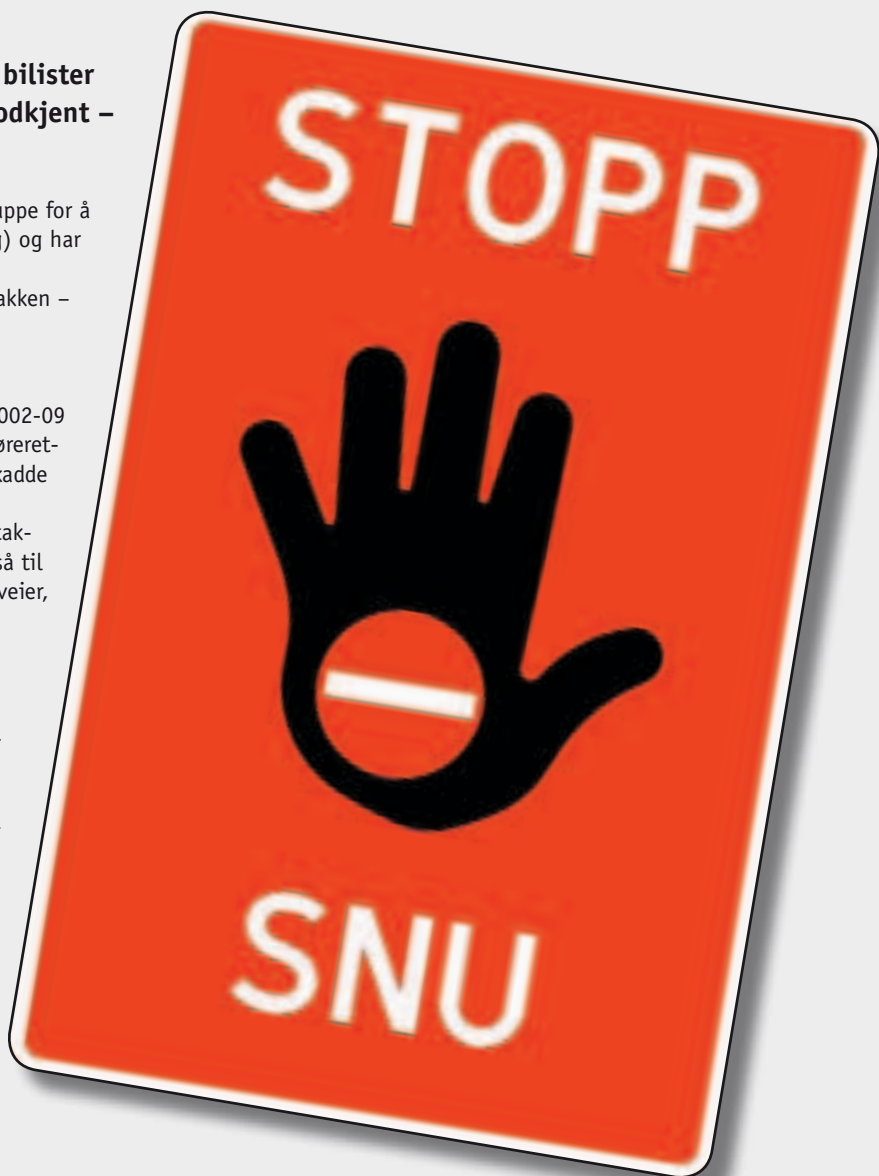
Stress og eldre

Ifølge Vegvesenets undersøkelse er det ofte eldre og/eller stressede sjåførere som forviller seg inn på veier i feil kjøreretning.

- Stressede sjåførere er ofte personer som ikke finner fram til resemålet sitt og som derfor gjør kritiske feil. Sjåførere i mental ubalanse eller i rus kan også foreta slike feilhandlinger. I tillegg er deler av trafikkmiljøet blitt komplisert med blant annet flere av- og påkjøringsramper, sier Bakken.

Skiltet som nå skal tas i bruk er inspirert av et tilsvarende stoppskilt – "Den østerrikske hånd" fra Østerrike, som har blitt en 'mal' for en rekke nasjonale løsninger.

- Det har vært viktig å finne et universelt skilt som alle kan forstå, ikke bare nordmenn, sier Bakken.

Tips til Motorføreren

Redaksjonen i Motorføreren vil gjerne ha tips om stoff til bladet. Dersom du har noe interessant å melde fra organisasjonen eller forslag til andre notiser og artikler, vil vi gjerne høre om det.

Det skjer mye spennende i MA og på bil- og trafikkfronten. Dette vil vi vite om og vurdere å bruke enten i Motorføreren eller på MAs nettsider – www.ma-norge.no. Ring, send en e-post eller et brev.

Hvis du selv ønsker å skrive noe, så må dette avtales på forhånd på grunn av planlegging og plassbegrensninger. Vi kan ikke love at alt kommer med, men ser frem til mange spennende saker.

Redaktøren treffes på telefon 22 47 42 04. E-post kan sendes til: motorforeren@ma-norge.no.

Merk gjerne sendingen med "Stoff til Motorføreren".

Nulltoleranse alkohol langs veiene

Granlund Opplæring AS Markadompa 5 2760 BRANDBU Tlf. 61 33 56 48	Trysil Septikservice AS 2429 TØRBERGET Tlf. 62 45 47 12	Tannlege Tor Frost Nielsen Strandg. 19 5013 BERGEN Tlf. 55 32 67 24	Østlandske Vindu AS Brandalvegen 851 2219 BRANDVAL Tlf. 62 80 88 90	Teto Trafikkskole Kannikgata 22 4008 STAVANGER Tlf. 51 53 26 11	Pit Stop Service Stengata 22 1531 MOSS Tlf. 69 25 49 12
Coop Dale BA 6963 DALE I SUNNFJORD Tlf. 57 73 99 30	Rørleggermesteren Geilo Stølsv 16 ,3580 GEILO Tlf. 900 86 176	Kaldheims Auto Steinsland 5585 SANDEID Tlf. 52 76 70 50			 Lienv 41 3580 GEILO Tlf. 32 08 71 00
Norcem A.S Vaterlandsv 5 3470 SLEMMESTAD Tlf. 31 29 46 60	Elcom AS Storg 11 A, 7900 RØRVIK Tlf. 74 39 39 33				
A. Hønsen Sjøførerskole AS Vestvollv 30 B 2019 SKEDSMOKORSET Tlf. 64 83 62 62		Bryne Bil & Mc Skole AS Parkv 2, 4340 BRYNE Tlf. 51 48 25 10		 Bontelabo 2, 5003 BERGEN Tlf. 55 55 74 00	
Flanderborg Rammer og Kunst Nedre Flanderborg 5, 7374 RØROS Tlf. 72 41 05 90				 Falck Tlf. 02 222 FINNMARK Alta.....Tlf. 909 47 995	
 VULKAN SKANDINAVIA AS ALT INNEN HØYELASTISKE KOPLINGER 6401 MOLDE Tlf. 71 24 59 90			METHUS TRAFIKKSKOLE AS 7084 MELHUS Tlf. 72 87 03 89		

MA takker sine gode kontakter for all støtte

Støtten vi får går til MAs arbeid med et bredt hovedfokus på "Mennesket i trafikken".

I dette inngår blant annet kurs om trafikk-sikkerhet: Eldre i trafikken, atferd i trafikken, samt miljøbevisst og økonomisk kjøring.

